

**ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

- 1. Γνωστοποιήσεις**
- 2. Άδειες**
- 3. Παράπονα /Υποθέσεις**
- 4. Έλεγχοι**
- 5. Συνεργασία με άλλους Οργανισμούς**
- 6. Ενημέρωση / Εκπαίδευση**
- 7. Νομοθετικές Ρυθμίσεις**
- 8. Διεθνείς Δραστηριότητες**

ANNUAL REPORT

Εισαγωγή

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση αναφέρεται στις κυριότερες δραστηριότητες του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατά τη διάρκεια του 2009, έτος κατά το οποίο Επίτροπος ήταν η κυρία Γούλλα Φράγκου.

Αρμοδιότητα της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι η εποπτεία της εφαρμογής της νομοθεσίας και της τήρησης των αρχών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Οι κύριες δραστηριότητες του Γραφείου της Επιτρόπου κατά το 2009 αφορούσαν την εξέταση Γνωστοποιήσεων που υποβλήθηκαν για τη σύσταση και λειτουργία Αρχείου και/ ή εκτέλεση επεξεργασίας, την έκδοση Αδειών Διασύνδεσης Αρχείων και Διαβίβασης προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες, τη διενέργεια ελέγχων σε αρχεία και την εξέταση παραπόνων.

Μια από τις προτεραιότητες του Γραφείου της Επιτρόπου κατά το 2009 ήταν ο έλεγχος των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων όσον αφορά τα Μητρώα που διατηρούν και τις επεξεργασίες που εκτελούν. Ο τομέας παροχής υπηρεσιών υγείας είναι ένας ευαίσθητος τομέας στον οποίο δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση, τόσο μέσω του ελέγχου των Γνωστοποιήσεων που υπέβαλαν στο Γραφείο της Επιτρόπου τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, όσο και μέσω των ελέγχων που έγιναν στα δημόσια νοσοκομεία το 2008 και συνεχίστηκαν το 2009.

Συνεχίστηκε, επίσης, ο έλεγχος των εμπορικών τραπεζών, ο οποίος άρχισε το 2008. Μέσα στα πλαίσια του ελέγχου ζητήθηκε από 18 τράπεζες να υποβάλουν όλα τα έντυπα που διαθέτουν στο κοινό και ταυτόχρονα να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο που τους είχε αποσταλεί. Ο έλεγχος των εντύπων και των απαντήσεων που λήφθηκαν αποτέλεσε μια χρονοβόρα διαδικασία, λαμβανομένης υπόψη της ανεπαρκούς στελέχωσης του Γραφείου της Επιτρόπου και της πολυπλοκότητας των διαδικασιών που ακολουθούν οι τράπεζες.

Το φαινόμενο της μαζικής αποστολής ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων, που ονομάζονται συνήθως «spam» ή «junk mail» ή «ανεπιθύμητη εμπορική αλληλογραφία», αυξάνεται κάθε χρόνο, κυρίως μέσω μηνυμάτων σε κινητά τηλέφωνα. Το Γραφείο της Επιτρόπου καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για αντιμετώπιση του, προσκρούει όμως σε μια σειρά νομοθετικών και άλλων προβλημάτων, για τα οποία έχουν τροχοδρομηθεί οι αναγκαίες ενέργειες για επίλυση τους.

Κατά το 2009 παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των παραπόνων που υποβλήθηκαν από άτομα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001 (Νόμος 138(I)/2001), όπως τροποποιήθηκε, για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Τα πλείστα παράπονα έτυχαν πλήρους ικανοποίησης. Το δικαίωμα πρόσβασης αποτέλεσε, επίσης, κύριο θέμα συζήτησης κατά το 20^ο Εργαστήριο Χειρισμού Υποθέσεων που διοργάνωσε το Γραφείο της Επιτρόπου στη Λεμεσό τον Οκτώβριο του 2009.

Όσον αφορά τις διεθνείς δραστηριότητες το Γραφείο της Επιτρόπου συμμετείχε ενεργά στο Πρόγραμμα Κινητικότητας Leonardo da Vinci, ως Οργανισμός Υποδοχής. Το Πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μέρος του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης και απευθύνεται, μεταξύ άλλων, σε εμπειρογνώμονες που επιθυμούν να διευρύνουν την επαγγελματική τους κατάρτιση, τόσο για δικό τους όφελος όσο και για όφελος των Οργανισμών τους.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίστηκε η έρευνα που αποφάσισε η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK* σχετικά με την συμμόρφωση σε εθνικό επίπεδο των παροχών τηλεπικοινωνιών και των παροχών υπηρεσιών διαδικτύου με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη εθνική νομοθεσία για διατήρηση των δεδομένων κίνησης, με νομική βάση την Οδηγία 2002/58/EK για προστασία της ιδιωτικής ζωής στις τηλεπικοινωνίες και την Οδηγία 2006/24/EK για την διατήρηση των δεδομένων. Το Γραφείο της Επιτρόπου συμμετέχει ενεργά στην έρευνα.

Η ίδια Ομάδα Εργασίας εξέδωσε το 2009 δύο σημαντικές Γνώμες σχετικά με την προστασία των ανηλίκων και της ιδιωτικής ζωής. Η πρώτη Γνώμη αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων των παιδιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις επεξεργασίες που γίνονται στα σχολεία και η άλλη Γνώμη αναφέρεται στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (online social networking). Όλες οι Γνώμες και τα έγγραφα εργασίας της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Γραφείου της Επιτρόπου.

Τούλα Πολυχρονίδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

Ιούλιος 2010

* Η εν λόγω Ομάδα Εργασίας έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK . Πρόκειται για ένα ανεξάρτητο συμβουλευτικό σώμα της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Τα καθήκοντα της ορίζονται στο άρθρο 30 της Οδηγίας 95/46/EK και στο άρθρο 15 της Οδηγίας 2002/58/EK.

1. Γνωστοποιήσεις

Το άρθρο 7 του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001 (Νόμος 138(Ι)/2001), όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει την υποχρέωση υποβολής Γνωστοποίησης στο Γραφείο της Επιτροπής από τους υπεύθυνους επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγουν και επεξεργάζονται και για τα αρχεία που περιέχουν προσωπικά δεδομένα που διατηρούν.

Το 2009 υποβλήθηκαν Γνωστοποιήσεις για σύσταση αρχείου/ έναρξη επεξεργασίας ως ακολούθως:

Κατηγορία	Αριθμός Γνωστοποιήσεων 2009	Συνολικός αριθμός Γνωστοποιήσεων
Δημόσιος Τομέας	58	547
Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	14	806
Ιδιωτικός Τομέας	397	1248
ΣΥΝΟΛΟ	469	2601

Από τις 469 Γνωστοποιήσεις που υποβλήθηκαν το 2009 οι 26 αφορούσαν τη λειτουργία Κλειστών Κυκλωμάτων Βίντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ).

Όλες οι Γνωστοποιήσεις που υποβάλλονται στο Γραφείο της Επιτροπής καταχωρούνται σε Μητρώο που τηρείται με βάση το Νόμο και είναι προσβάσιμο στο κοινό.

Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια

Βάσει του Μέρους XI του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου του 2001 (Νόμος 90(Ι)/2001) κάθε ιδιωτικό νοσηλευτήριο πρέπει να τηρεί ορισμένα βιβλία (Μητρώο Ασθενών, Δελτίο Φαρμακευτικής Αγωγής, Βιβλίο Χειρουργείου, Μητρώο Εργαστηριακών Εξετάσεων, Βιβλίο Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Συνταγολόγιο και Βιβλίο Ναρκωτικών Φαρμάκων, Ατομικούς Φακέλους Ασθενών) και τα Μαιευτικά Νοσηλευτήρια πρέπει να τηρούν πρόσθετα στοιχεία στο Μητρώο Ασθενών και κατά τη συνήθη πρακτική τα τηρούν σε Μητρώο Τοκετών.

Η Επίτροπος απέστειλε επιστολές σε 87 νοσηλευτήρια, με τις οποίες τα ενημέρωνε για τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την υποβολή Γνωστοποίησης για τη σύσταση αρχείου/ έναρξη επεξεργασίας. Τα περισσότερα ανταποκρίθηκαν και υπέβαλαν τις σχετικές Γνωστοποιήσεις Σύστασης, οι οποίες αφού ελέγχθηκαν έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών που τηρεί το Γραφείο της Επιτροπής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις που δεν υποβλήθηκαν οι Γνωστοποιήσεις επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις βάσει της εξουσίας που παρέχει το άρθρο 25 του Νόμου στην Επίτροπο.

2. Άδειες

2.1. Άδειες διασύνδεσης

«Διασύνδεση» σύμφωνα με το Νόμο 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, είναι η δυνατότητα συσχέτισης δεδομένων δύο αρχείων τα οποία δεν τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας ή τα οποία τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας αλλά ο σκοπός επεξεργασίας είναι διαφορετικός. Κάθε διασύνδεση πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπο και στις περιπτώσεις όπου τα αρχεία που θα διασυνδεθούν περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα ή πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού τότε χρειάζεται η άδεια της Επιτροπής. Η άδεια χορηγείται μετά από ακρόαση των υπεύθυνων επεξεργασίας.

Μετά από ακροάσεις που έγιναν κατά το 2009 χορηγήθηκαν άδειες για διασύνδεση των εξής αρχείων:

Αριθμός Αίτησης	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 1	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 2
A/ΔΣ 6/2005	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	Ταμείο Επιδότησης Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων
A/ΔΣ 1/2009	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
A/ΔΣ 3/2009	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
A/ΔΣ 4/2009	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
A/ΔΣ 11/2008	Υπουργείο Άμυνας	Στρατολογικό Γραφείο της Εθνικής Φρουράς
A/ΔΣ 2/2009	Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
A/ΔΣ 1/2005	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
A/ΔΣ 7/2009	Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας
A/ΔΣ 6/2004	ΓΕΕΦ	Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
A/ΔΣ 5/2009	Αρχηγείο Αστυνομίας	Τμήμα Οδικών Μεταφορών
A/ΔΣ 4/2007	Τμήμα Οδικών Μεταφορών	Εθνική Φρουρά
A/ΔΣ 11/2009	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Τμήμα Εργασίας

2.2. Άδειες διαβίβασης

Η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Νορβηγία, Ισλανδία, Λίχτενσταϊν) είναι ελεύθερη.

Η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε κράτη μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΕΟΧ επιτρέπεται μόνο ύστερα από άδεια της Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Η Επιτροπή χορηγεί την άδεια αν κρίνει ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων ή, κατ' εξαίρεση, αν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9(2) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Δεδομένου δε ότι η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε, με βάση το άρθρο 25(6) της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, ότι η Ελβετία, η Αργεντινή, ο Καναδάς, η νήσος Guernsey, το Isle of Man, οι οργανισμοί/ επιχειρήσεις στις ΗΠΑ που είναι εντεταγμένες στο Safe Harbour, καθώς και η διαβίβαση δεδομένων επιβατών (PNR) στο Bureau of Customs and Border Protection των ΗΠΑ παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, η Επιτροπή χορηγεί άδεια διαβίβασης στις χώρες/ οργανισμούς αυτούς.

Η Επιτροπή μπορεί, επίσης, να χορηγήσει άδεια για διαβίβαση δεδομένων σε κράτος που δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρουσιάσει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών, που απορρέουν από τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες (standard contractual clauses).

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει εγκρίνει τέτοιες συμβατικές ρήτρες οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν ικανοποιητική εγγύηση για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών και έτσι, μετά την υπογραφή τους από τους ενδιαφερόμενους, να αποτελέσουν τη νομική βάση για χορήγηση της σχετικής άδειας διαβίβασης δεδομένων.

Επίσης η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ* έχει υιοθετήσει/ εκδώσει Έγγραφα Εργασίας (Working Documents), τα οποία περιλαμβάνουν τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χρησιμοποίησης δεσμευτικών εταιρικών κανόνων (binding corporate rules) για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων διεθνώς σε οργανισμούς που ανήκουν στον ίδιο εταιρικό όμιλο.

* Η εν λόγω Ομάδα Εργασίας έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ . Πρόκειται για ένα ανεξάρτητο συμβουλευτικό σώμα της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Τα καθήκοντα της ορίζονται στο άρθρο 30 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και στο άρθρο 15 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

Το 2009 εκδόθηκαν 22 Άδειες Διαβίβασης ως ακολούθως:

Αρ.	Υπεύθυνος Επεξεργασίας	Χώρα προς την οποία θα διαβιβαστούν τα δεδομένα
1.	Holborn European Marketing Company Ltd	Μονακό
2.	Tamoil Overseas Ltd	Μονακό
3.	Γενικό Προξενείο της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αγία Πετρούπολη, Ρωσία	Ρωσία
4.	AON Cyprus Ltd	ΗΠΑ
5.	Korpus Prava (Cyprus) Ltd	Ρωσία
6.	Carey Group Cyprus Ltd	Guernsey
7.	Τμήμα Τελωνείων	Δημοκρατία της Σερβίας
8.	Μ.Ο.Κ.Α.Σ (Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης)	Στις χώρες-μέρη στη σχετική Διεθνή Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών.
9.	Millennium Management Ltd	Ρωσία Ελβετία
10.	Windsor Brokers Ltd	Ιορδανία
11.	Weatherford Global Products Ltd	ΗΠΑ
12.	Imer Medical Services Ltd	Ισραήλ
13.	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	ΗΠΑ
14.	BP Eastern Mediterranean Ltd	ΗΠΑ
15.	Santa Marina Polyclinic Ltd	Ρωσία, Ουκρανία, ΗΠΑ, Ισραήλ
16.	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	Στις αντίστοιχες αρχές που έχουν υπογράψει το Πολυμερές Μνημόνιο συνεργασίας του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO), καθώς και σε άλλες Αρχές που θα υπογράψουν κατά τη διάρκεια ισχύος της Άδειας
17.	Αστυνομία Κύπρου	Στις χώρες με τις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνάψει Διμερείς ή Πολυμερείς Συμφωνίες / Συμβάσεις Αστυνομικής Συνεργασίας και Παροχής Νομικής Συνδρομής
18.	Αστυνομία Κύπρου	Σε κράτη μέλη της Διεθνούς Αστυνομίας – Interpol, που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
19.	Eli Lilly (Suisse) SA Cyprus Branch	ΗΠΑ
20.	TSYS Card Tech Services Ltd	ΗΠΑ
21.	Cyprus International Institute for the Environment and Public Health in Association with Harvard School of Public Health	Λίβανο
22.	Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	ΗΠΑ

3. Παράπονα/ Υποθέσεις

3.1. Αριθμητική ανάλυση

Το 2009 υποβλήθηκαν 348 παράπονα. Ο αριθμός αυτός είναι κατά 26% μεγαλύτερος σε σχέση με τον αριθμό παραπόνων που υποβλήθηκαν το προηγούμενο έτος. Αύξηση 20% – 25% στον αριθμό των παραπόνων σημειώνεται περίπου κάθε χρόνο.

Τα περισσότερα από τα παράπονα που υποβλήθηκαν (73%) αφορούσαν την αποστολή ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων (spam), κυρίως σε κινητά τηλέφωνα (βλ. παράγραφο 3.2). Ο αριθμός των παραπόνων, εκτός του ότι σημειώνει αύξηση κάθε χρόνο, είναι κατά 32% μεγαλύτερος από πέρσι (2008: 175 παράπονα - 2009: 254 παράπονα). Τα πλείστα από αυτά σχετιζόνταν με μηνύματα που διαφήμιζαν αριθμούς τηλεπληροφόρησης (οι οποίοι αρχίζουν από 900 ή 909), κυρίως για γνωριμίες (ροζ αγγελίες) και αστρολογία.

Αρκετοί από τους αποστολείς των μηνυμάτων έχουν προσθέσει στο τέλος των μηνυμάτων, ύστερα από εισήγηση/ οδηγίες της Επιτρόπου, το κείμενο «NO SMS» ή «SMS STOP» ή «για διαγραφή» ή «OPT-OUT» ακολουθούμενο από αριθμό που αρχίζει από 800, στον οποίο μπορούν οι παραλήπτες των μηνυμάτων να τηλεφωνήσουν για να διαγραφούν από τον κατάλογο παραληπτών των μηνυμάτων.

Σε άλλες περιπτώσεις οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, όπως για παράδειγμα διάφορα καταστήματα και εστιατόρια, που απέστειλαν διαφημιστικά μηνύματα, ισχυρίστηκαν άγνοια της νομοθεσίας και αφού τους έγιναν οι ανάλογες υποδείξεις συμμορφώθηκαν με τη νομοθεσία.

Πολλά ήταν επίσης τα παράπονα για παράνομη διάδοση/ κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων, όπως στην υπόθεση της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, η οποία κοινοποίησε δεδομένα των μελών της προς την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών (βλ. παράγραφο 3.3.1).

Μετά, σε ποσοστό, ακολουθούν τα παράπονα για συλλογή και επεξεργασία υπερβολικών στοιχείων (αρχή της αναλογικότητας), όπως στην περίπτωση Κοινοτικού Συμβουλίου όπου στο λογαριασμό που αποστέλλετο στους κατοίκους της κοινότητας αναγράφετο και ο αριθμός του τραπεζικού λογαριασμού τους, ο οποίος μάλιστα ήταν εμφανής και στο φάκελο της αλληλογραφίας.

Αυξημένος ήταν επίσης ο αριθμός των παραπόνων για μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα, κυρίως σε υπηρεσιακούς φακέλους από μη αρμόδια/ εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και υπήρξαν επίσης αρκετά παράπονα για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης. Μετά τη μεσολάβηση της Επιτρόπου όλοι οι παραπονούμενοι έλαβαν ικανοποιητική απάντηση για το θέμα για το οποίο είχαν ασκήσει το δικαίωμα αυτό, το οποίο τους παρέχεται από το άρθρο 12 του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Η αναλυτική κατάσταση των παραπόνων που υποβλήθηκαν ανά κατηγορία έχει ως ακολούθως -

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Κατηγορία/ θέμα	Αριθμός παραπόνων	Ποσοστό
Spam (e-mail, sms, fax)	254	73%
Παράνομη Διάδοση – Κοινοποίηση	19	5,5%
Υπερβολικά στοιχεία (αρχή της αναλογικότητας)	18	5%
Δικαίωμα πρόσβασης – αντίρρησης	12	3,5%
Δημοσίευση – Τύπος/ ΜΜΕ/ Διαδίκτυο	9	3%
Μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση/ Μέτρα ασφαλείας	8	2%
Βίντεο-παρακολούθηση - καταγραφή ήχου	5	1,5%
Παροχή Υπηρεσιών εξ αποστάσεως (ταχυδρομείο & τηλέφωνο)	5	1,5%
Νομιμότητα/ λήψη συγκατάθεσης	4	1%
Παρακολούθηση στο χώρο εργασίας	2	0,5%
Παράνομη συλλογή δεδομένων (πηγές)	2	0,5%
Βιομετρικά δεδομένα	2	0,5%
Σκοπός επεξεργασίας	2	0,5%
Εκτός αρμοδιότητας	6	2%
ΣΥΝΟΛΟ	348	

Όσον αφορά τα αποτελέσματα των παραπόνων από τα 348 παράπονα που υποβλήθηκαν το 2009 154 διεκπεραιώθηκαν τον ίδιο χρόνο. Να σημειωθεί ότι η διεκπεραίωση της εξέτασης ενός παραπόνου είναι συνήθως χρονοβόρα και δεν υπάρχει πάντοτε η αναμενόμενη συνεργασία από τους υπεύθυνους επεξεργασίας/ καθ' ων το παράπονο, ιδιαίτερα όσον αφορά τα παράπονα για αποστολή ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων.

Κατά το 2009 επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις για 63 παράπονα. Συγκεκριμένα, σε μία περίπτωση επιβλήθηκε χρηματική ποινή €8000 (αφορούσε 52 παράπονα), σε μια άλλη περίπτωση επιβλήθηκε χρηματική ποινή €500 και στις υπόλοιπες υποθέσεις επιβλήθηκε η διοικητική κύρωση της προειδοποίησης με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.

Η αναλυτική κατάσταση των αποτελεσμάτων των παραπόνων φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα μαζί με τον αριθμό των παραπόνων που αφορά το κάθε αποτέλεσμα -

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	Αριθμός παραπόνων
Υπέρ παραπονούμενου με συμμόρφωση	33
Συστάσεις Επιτρόπου	1
Επιβολή διοικητικής κύρωσης	63
Διακοπή έρευνας λόγω ικανοποίησης του παραπονούμενου	8
Διακοπή έρευνας λόγω έλλειψης στοιχείων	19
Διακοπή έρευνας λόγω αναρμοδιότητας	8
Απόσυρση παραπόνου από παραπονούμενο	1
Απόρριψη παραπόνου λόγω αναρμοδιότητας	2
Απόρριψη παραπόνου - αβάσιμο	19
ΣΥΝΟΛΟ	154

Σχετικά με τα αποτελέσματα του πιο πάνω Πίνακα διευκρινίζεται ότι οι αριθμοί δεν περιλαμβάνουν τα παράπονα που διεκπεραιώθηκαν μεν το 2009 αλλά είχαν υποβληθεί τα προηγούμενα χρόνια. Ο στατιστικές αυτές αφορούν μόνο τα παράπονα που υποβλήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν τον ίδιο χρόνο.

3.2. Ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα / Spam

Με βάση τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο του 2004 (Νόμος 112/2004), ο οποίος στο Μέρος 14 αυτού μεταφέρει τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων με στόχο την απ' ευθείας εμπορική προώθηση με οποιοδήποτε μέσο, συμπεριλαμβανομένων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), των μηνυμάτων σε κινητά τηλέφωνα (sms) και των συσκευών τηλεομοιοτυπίας (fax) απαιτείται η εκ των προτέρων συγκατάθεση των ληπτών του μηνύματος.

Η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα να εξετάζει παράπονα για αποστολή ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων και μπορεί να επιβάλει κυρώσεις σε όσους δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του πιο πάνω Νόμου.

Κατά το 2009 η γενική εικόνα σχετικά με τα παράπονα για ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα ήταν περίπου η ίδια με το 2008.

Σε αρκετές περιπτώσεις οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, όπως για παράδειγμα διάφορα καταστήματα και εστιατόρια που απέστειλαν μηνύματα ισχυρίστηκαν άγνοια της νομοθεσίας και αφού τους έγιναν οι ανάλογες υποδείξεις συμμορφώθηκαν με τη νομοθεσία.

Τα περισσότερα παράπονα αφορούσαν μηνύματα τα οποία διαφήμιζαν αριθμούς τηλεπληροφόρησης (που αρχίζουν από 900 ή 909) σχετικά με γνωριμίες και αστρολογία.

Λόγω του ότι για την εξέταση των υποθέσεων αυτών είναι απαραίτητο να ληφθούν τα στοιχεία κατόχων των αριθμών 900 και των μηνυμάτων από τους παροχείς τηλεπικοινωνιών (π.χ. Cyta και MTN), γεγονός το οποίο καθυστέρουσε σημαντικά τη διερεύνηση των παραπόνων, οι παροχείς κλήθηκαν να ορίσουν άτομο επικοινωνίας με το Γραφείο της Επιτροπής, ειδικά για την παροχή των στοιχείων αυτών και όπως καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουν τα ζητούμενα στοιχεία άμεσα, και έχουν ανταποκριθεί.

Στις περισσότερες όμως περιπτώσεις ο παροχέας τηλεπικοινωνιών εκχωρεί τις γραμμές 900 σε άλλες εταιρείες ή τα μηνύματα αποστέλλονται από τα συστήματα άλλων εταιρειών, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με τα συστήματα του παροχέα. Στη συνέχεια οι πιο πάνω (ενδιάμεσες) εταιρείες παρέχουν τις γραμμές 900 σε πελάτες τους ή παρέχουν υπηρεσίες μαζικής αποστολής μηνυμάτων.

Παρατηρήθηκε μεγάλη καθυστέρηση στη λήψη στοιχείων από μια από αυτές τις ενδιάμεσες εταιρείες, μέσω της οποίας αποστέλλονταν τα μηνύματα για τα οποία είχαν υποβληθεί τα περισσότερα παράπονα, η οποία σχεδόν σε κάθε αίτημα της Επιτροπής απευθυνόταν στους Νομικούς της Συμβούλους, οι οποίοι αναλάμβαναν να απαντήσουν εκ μέρους της, γεγονός το οποίο προκαλούσε μεγαλύτερη καθυστέρηση.

Με βάση το άρθρο 106(4) του πιο πάνω Νόμου όταν τα στοιχεία επικοινωνίας (αριθμός κινητού τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας κλπ) λαμβάνονται από πελάτες στα πλαίσια πώλησης προϊόντος ή παροχής υπηρεσίας, το πρόσωπο που παίρνει αυτά τα στοιχεία μπορεί να τα χρησιμοποιεί για την προώθηση παρόμοιων δικών του προϊόντων ή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι δίνεται στους παραλήπτες των μηνυμάτων

η δυνατότητα να ζητήσουν να σταματήσουν να λαμβάνουν μηνύματα με εύκολο τρόπο και ατελώς.

Η Επίτροπος είχε καλέσει στο παρελθόν τις εταιρείες που αποστέλλουν μαζικά μηνύματα sms όπως φροντίσουν να δίνεται στους παραλήπτες αυτή η δυνατότητα, παρέχοντας τους κάποιο αριθμό χωρίς χρέωση (που να αρχίζει από 800) για το σκοπό αυτό. Αρκετοί από τους αποστολείς των μηνυμάτων έχουν προσθέσει στο τέλος των μηνυμάτων το κείμενο «NO SMS» ή «SMS STOP» ή «για διαγραφή» ή «OPT-OUT» ακολουθούμενο από αριθμό που αρχίζει από 800 στον οποίο μπορούν οι παραλήπτες των μηνυμάτων να τηλεφωνούν για να διαγραφούν από τον κατάλογο παραληπτών των μηνυμάτων.

Λόγω του ότι αρκετοί από τους παραλήπτες των μηνυμάτων δεν είχαν κατανοήσει την έννοια των πιο πάνω κωδικοποιημένων φράσεων (όπως «NO SMS»), το κοινό ενημερώθηκε μέσω της ιστοσελίδας του Γραφείου μας και με ανακοινώσεις στην εφημερίδα σχετικά με την πιο πάνω δυνατότητα διαγραφής (OPT-OUT). Στις ανακοινώσεις διευκρινίστηκε, επίσης, ότι οι αριθμοί που αρχίζουν από 800 δεν έχουν χρέωση ενώ οι αριθμοί που αρχίζουν από 900 έχουν ψηλή χρέωση λόγω του ότι αρκετοί από τους παραπονούμενους μας πληροφόρησαν ότι είχαν καλέσει κάποιους από τους αριθμούς 900 που αναγράφονταν στα μηνύματα στην προσπάθεια τους να επικοινωνήσουν με τους αποστολείς των μηνυμάτων για να ζητήσουν να σταματήσουν να τα λαμβάνουν, αφού στα μηνύματα δεν φαινόταν ο αριθμός του αποστολέα αλλά αναγραφόταν κάποια λέξη ή φράση π.χ. «Γνωριμίες».

Διευκρινίζεται ότι η συμπερίληψη του αριθμού αυτού από μόνη της δε νομιμοποιεί την αποστολή των μηνυμάτων, χρειάζεται δηλαδή και η εκ των προτέρων συγκατάθεση των παραληπτών των μηνυμάτων (ή οι παραλήπτες των μηνυμάτων να ήταν πελάτες του αποστολέα) και ο αριθμός 800 δίνεται για απόσυρση της συγκατάθεσης.

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων

Η Επίτροπος είχε εκδώσει για τρίτη φορά μέσα στο 2009 απόφαση εναντίον ατόμου που απέστειλε ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα που αφορούσαν ιπποδρομιακά στοιχήματα, χωρίς τη συγκατάθεση των παραληπτών των μηνυμάτων, με την οποία του επιβλήθηκε η χρηματική ποινή ύψους 8000 Ευρώ.

Σημειώνεται ότι στο παρελθόν η Επίτροπος είχε εκδώσει ακόμη δύο αποφάσεις κατά του ίδιου ατόμου, με τις οποίες είχαν επιβληθεί χρηματικές ποινές ύψους 2000 λιρών και 8000 Ευρώ, αντίστοιχα.

Ο αποστολέας των μηνυμάτων δεν είχε καταβάλει καμία από τις τρεις πιο πάνω χρηματικές ποινές και οι υποθέσεις προωθήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία για την καταχώρηση αγωγών εναντίον του για την είσπραξή τους, όπως προβλέπεται από το Νόμο.

Μηνύματα που αφορούν πιθανές απάτες

Κατά καιρούς υποβλήθηκαν παράπονα από άτομα που λάμβαναν μηνύματα sms στο κινητό τους τηλέφωνο, τα οποία ανέφεραν ότι ο παραλήπτης του μηνύματος έχει κερδίσει σε ένα διαγωνισμό της εταιρείας Nokia και τους καλούσαν να τηλεφωνήσουν σε κάποιο αριθμό στο εξωτερικό για να λάβουν το βραβείο. Λόγω του ότι, εκ πρώτης

όπως, η υπόθεση αυτή φαινόταν να είναι κάποιου είδους απάτη, η Επίτροπος ενημέρωσε την Αστυνομία ότι θα καλεί τους παραπονούμενους να απευθύνονται στην Αστυνομία, η οποία είναι αρμόδια για να εξετάζει υποθέσεις πιθανής απάτης.

3.3. Παράνομη διάδοση - κοινοποίηση

3.3.1. Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων μελών της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων προς την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών

Ομάδα έξι συνταξιούχων πολύτεκνων μανάδων υπέβαλε επιστολή διαμαρτυρίας στον Υπουργό Οικονομικών αναφορικά με την απευθείας αποκοπή της συνδρομής τους προς την Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων (Π.Ο.Π.) από το επίδομα μάνας που λαμβάνουν από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών, καταγγέλλοντας και την παράνομη κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων τους από την Π.Ο.Π. στην Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων. Η εν λόγω επιστολή κοινοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, στην Επίτροπο και με βάση τις αρμοδιότητες που της παρέχει το άρθρο 23 του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, προχώρησε στη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας.

Η Επίτροπος πληροφορήθηκε ότι το 2006, δηλαδή πριν την κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων, η Π.Ο.Π. απέστειλε επιστολή σε όλα τα μέλη της και τα ενημέρωσε ότι, κατόπιν συμφωνίας της με την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών, θα γίνεται αυτόματη αποκοπή της ετήσιας συνδρομής τους από τα επιδόματα τέκνου και μάνας και όποιο μέλος δεν επιθυμούσε την εν λόγω αυτόματη αποκοπή όφειλε να κοινοποιήσει την αρνητική απάντηση του στα κεντρικά γραφεία της Οργάνωσης. Ακολούθως η Π.Ο.Π. κοινοποίησε τα προσωπικά δεδομένα των μελών της στο Υπουργείο Οικονομικών, ακόμα και μελών της τα οποία δεν απήντησαν ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Τα μέλη της Π.Ο.Π., που είτε δεν έλαβαν τη σχετική επιστολή από την Οργάνωση λόγω αλλαγής του τόπου διαμονής τους ή απουσίας τους εκτός του τόπου διαμονής τους, είτε την έλαβαν αλλά δεν απήντησαν λόγω κωλύματος ή αμέλειας, είτε την έλαβαν αλλά δεν επιθυμούσαν να απαντήσουν/αλληλογραφήσουν, θεωρήθηκε ότι αποδέχονταν την αυτόματη αποκοπή της ετήσιας συνδρομής τους από το επίδομα μάνας, χωρίς να δώσουν τη ρητή συγκατάθεση τους για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους, αφού είτε δεν ενημερώθηκαν καθόλου (αν δεν έλαβαν την επιστολή), είτε ενημερώθηκαν πλημμελώς (χωρίς να τους εξηγηθεί ξεκάθαρα ότι θα δοθούν τα δεδομένα τους σε τρίτο), και οπωσδήποτε χωρίς να εκφράσουν με τρόπο σαφή τη συγκατάθεσή τους.

Επίσης, τον Ιανουάριο του 2007, το Φεβρουάριο του 2007 και τον Ιανουάριο του 2008, κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών κατάλογος με το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό ταυτότητας των μελών της Π.Ο.Π., που δήλωσαν ότι δεν αποδέχονται την αποκοπή της συνδρομής τους από το επίδομα μάνας. Η δικαιολογία που δόθηκε από την Π.Ο.Π. ότι τα δεδομένα βρίσκονταν ήδη στο αρχείο της Υπηρεσίας Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών δεν ευσταθεί, γιατί η ιδιότητα μέλους της Π.Ο.Π. δε βρισκόταν στο εν λόγω αρχείο.

Η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων στην «Αίτηση για Εγγραφή Μέλους» ότι «η ΠΟΠ τηρεί Αρχείο Προσωπικών Δεδομένων, τα στοιχεία του οποίου χρησιμοποιεί για την διεκπεραίωση των εργασιών της», δεν μπορεί να θεωρηθεί ως

ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων ότι τα δεδομένα τους θα κοινοποιηθούν σε τρίτο.

Επιπλέον, η ενημέρωση όσων μελών της Π.Ο.Π. έλαβαν την επιστολή ημερομηνίας 27/11/2006, ότι επιτεύχθηκε συμφωνία της Οργάνωσης με την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών για την απευθείας αποκοπή της συνδρομής τους από το επίδομα μάνας, είναι αμφίβολο αν συνιστά ικανοποιητική ενημέρωση τους ότι για το σκοπό αυτό θα κοινοποιηθούν δεδομένα τους στην εν λόγω Υπηρεσία. Ούτε μπορεί να λεχθεί μετά βεβαιότητας ότι η μη αποστολή της δήλωσης αντίρρησης για αποκοπή συνιστά ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράστηκε με τρόπο σαφή και με πλήρη επίγνωση για αποδοχή της κοινοποίησης των δεδομένων τους σε τρίτο.

Προς συμμόρφωση με τις σχετικές πρόνοιες της νομοθεσίας η Π.Ο.Π. προχώρησε στη λήψη των πιο κάτω διορθωτικών μέτρων:

- Θα αποστέλλεται στην Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων μόνο ο κατάλογος των μελών τους που έχουν συγκατατεθεί.
- Ετοιμάστηκε έντυπο γραπτής εξουσιοδότησης την οποία υπογράφουν τα νέα μέλη της Π.Ο.Π., με την οποία δίνουν τη συγκατάθεση τους για κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων τους στην Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων για αυτόματη αποκοπή της συνδρομής τους. Διευκρινίστηκε δε ότι θα εγγράφονται μέλη και θα λαμβάνουν ταυτότητα της Οργάνωσης και όσοι δεν θα υπογράφουν την εν λόγω συγκατάθεση.
- Τα μέλη που υπέβαλαν παράπονο στον Υπουργό Οικονομικών και όποια άλλα μέλη δεν αποδέχονται την κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων τους στην Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων θα διαγράφονται από τον κατάλογο που στέλλεται στην Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων.
- Θα υποβληθεί το συντομότερο η σχετική Γνωστοποίηση σύστασης και λειτουργίας αρχείου / έναρξης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των μελών τους στο Γραφείο της Επιτρόπου.

Λαμβάνοντας υπόψη την προθυμία της Π.Ο.Π. να συμμορφωθεί με τις οικίες διατάξεις της νομοθεσίας, η Επίτροπος αποφάσισε ότι δεν ενδείκνυται η επιβολή οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης και ότι για την παράλειψη υποβολής της υπό του Νόμου προβλεπόμενης Γνωστοποίησης σύστασης και λειτουργίας αρχείου/ έναρξης επεξεργασίας δόθηκε στην Π.Ο.Π. αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός για να το πράξει.

3.3.2. Κοινοποίηση δεδομένων από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αστυνομία

Υποβλήθηκε ερώτημα στην Επίτροπο κατά πόσο η Αστυνομία μπορεί να συλλέγει από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων στοιχεία επαφής με σκοπό αφενός τον εντοπισμό προσώπων εναντίον των οποίων εκκρεμούν εντάλματα οφειλών που έχουν εκδοθεί από Δικαστήριο κατόπιν αιτήματος των Υ.Κ.Α. ή άλλου Τμήματος/ Υπηρεσίας και αφετέρου την εκτέλεση των ενταλμάτων αυτών.

Σε σχετική με το πιο πάνω θέμα Γνωμοδότηση η Επιτροπος κατέληξε ότι οι Υ.Κ.Α. μπορούν να κοινοποιούν στην Αστυνομία τα στοιχεία επαφής μόνο εκείνων των προσώπων για τα οποία εκκρεμούν εντάλματα οφειλών προς τις Υ.Κ.Α.. Κατ' αναλογία, κάθε αιτούσα Υπηρεσία/ Τμήμα/ Αρχή μπορεί να κοινοποιεί στην Αστυνομία τα στοιχεία επαφής μόνο εκείνων των προσώπων για τα οποία εκκρεμούν εντάλματα οφειλών προς την Υπηρεσία/ Τμήμα/ Αρχή.

Δεν νομιμοποιείται η κοινοποίηση από τις Υ.Κ.Α. στην Αστυνομία στοιχείων επαφής προσώπων για τα οποία εκκρεμούν εντάλματα οφειλών προς άλλους αιτητές, αφού κάτι τέτοιο θα συνιστούσε μεταγενέστερη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ασυμβίβαστη με το σκοπό για τον οποίο οι Υ.Κ.Α. τηρούν τα δεδομένα αυτά, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4(1)(β) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

3.3.3. Αρχείο των επιτυχόντων στις Παγκύπριες εξετάσεις για εισαγωγή σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας

Το θέμα των διαδικασιών που ακολουθεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε σχέση με τον χειρισμό προσωπικών δεδομένων μαθητών που περιλαμβάνονται στο αρχείο επιτυχόντων σε Παγκύπριες εξετάσεις για εισαγωγή σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας έχει απασχολήσει το Γραφείο της Επιτροπής από το 2002 κατόπιν παραπόνων που είχαν υποβληθεί σε σχέση με την αποκάλυψη δεδομένων επιτυχόντων σε μη εξουσιοδοτημένους οργανισμούς και/ ή σε φοιτητικές οργανώσεις.

Υπεύθυνος επεξεργασίας του εν λόγω αρχείου αρχικά είχε δηλωθεί ο Διευθυντής Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου. Με επιστολή της Γενικής Διευθύντριας περί το 2008 πληροφορηθήκαμε ότι ως υπεύθυνοι επεξεργασίας του αρχείου ορίστηκαν από κοινού ένας λειτουργός της Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και ένας λειτουργός της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης και ότι οι δισκέτες με τα προσωπικά δεδομένα των υποψηφίων και τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων φυλάσσονται στην Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου με ευθύνη του Διευθυντή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Επίσης, πληροφορηθήκαμε ότι κάθε Ιούνιο η Υπηρεσία Εξετάσεων ανακοινώνει τα αποτελέσματα των Παγκύπριων Εξετάσεων και την κατανομή των θέσεων στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου, με τον κωδικό αριθμό του κάθε υποψηφίου. Ταυτόχρονα αποστέλλει ξεχωριστά κατάλογο των επιτυχόντων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο και στο Υπουργείο Άμυνας για σκοπούς εγγραφής των νεοεισερχομένων φοιτητών.

Περαιτέρω, διαπιστώθηκε ότι αντίθετα με προηγούμενες υποδείξεις της Επιτροπής, η Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου συνεχίζει να αποστέλλει κατάλογο των επιτυχόντων σε εξετάσεις για εισαγωγή στα Ανώτερα και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου στον Οργανισμό Νεολαίας για σκοπούς έκδοσης της φοιτητικής ταυτότητας/ κάρτας νέων.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, και τις πρόνοιες του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, που τυγχάνουν εφαρμογής στην περίπτωση αυτή, τον Ιανουάριο του 2009 η Επιτροπος εξέδωσε σχετική Σύσταση με βάση το άρθρο 23(γ) του Νόμου, με την οποία η Υπηρεσία Εξετάσεων καλείτο να τερματίσει άμεσα την πρακτική κοινοποίησης του καταλόγου αυτού στον Οργανισμό Νεολαίας. Επίσης, κλήθηκε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου όπως εντός δύο εβδομάδων ενημερώσει την Επιτροπο για τη συμμόρφωση των Υπηρεσιών/ Διευθύνσεων του Υπουργείου, όπως υποβάλει συμπληρωμένο έντυπο Γνωστοποίησης στο οποίο να αναφέρονται οι μεταβολές που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία του αρχείου αυτού και όπως διευκρινίσει τη σχέση της Υπηρεσίας Εξετάσεων με τους υπεύθυνους επεξεργασίας του υπό αναφορά αρχείου.

Παρόλον που το Υπουργείο συμμορφώθηκε με τις πιο πάνω Συστάσεις, το Γραφείο της Επιτροπού συνεχίζει να παρακολουθεί το θέμα, αφού στην πορεία διαφάνηκε ότι εγείρονται ερωτηματικά ως προς την επαρκή προστασία που παρέχουν ορισμένες από τις υφιστάμενες διαδικασίες που ακολουθούνται σε σχέση με την λειτουργία του αρχείου επιτυχόντων στις Παγκύπριες εξετάσεις.

Παράπονα κατά Φοιτητικών Οργανώσεων

Από το 2005 το Γραφείο της Επιτροπού είναι δέκτης παραπόνων από άτομα που έλαβαν στο κινητό τους τηλέφωνο μηνύματα από Φοιτητικές Παρατάξεις αμέσως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των Παγκύπριων εξετάσεων για εισαγωγή στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Οι παραπονούμενοι δήλωσαν ρητά πως δεν έδωσαν ποτέ σε καμία φοιτητική παράταξη τα στοιχεία τους ή τη συγκατάθεση τους για να λαμβάνουν μηνύματα.

Στα μηνύματα τους οι φοιτητικές οργανώσεις προσκαλούν τους επιτυχόντες σε διάφορες συγκεντρώσεις πρωτοετών φοιτητών και σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και προσφέρουν βοήθεια, με απώτερο σκοπό τη συμμετοχή ή/ και εγγραφή στην οργάνωσή τους.

Τα μηνύματα που αποστέλλονται από οργανώσεις ή ενώσεις πολιτικού χαρακτήρα θεωρούνται ότι αποστέλλονται για την επιδίωξη διαφημιστικών σκοπών, γι' αυτό και τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 106 του Νόμου 112(I)/2004, αν αυτά αποστέλλονται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Η αποστολή των μηνυμάτων επιτρέπεται μόνο αν ο λήπτης του μηνύματος έχει δώσει τη συγκατάθεση του εκ των προτέρων.

Η εξέταση των παραπόνων αυτών δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα και οι κυριότεροι λόγοι είναι –

- Η ιδιότητα του προσώπου που αποστέλλει μηνύματα ή εκ μέρους του οποίου αποστέλλονται μηνύματα,
- Η νομική υπόσταση των φοιτητικών οργανώσεων,
- Η έλλειψη μαρτυρίας ως προς τον τρόπο εξασφάλισης των στοιχείων επικοινωνίας.

Επειδή όλες οι προσπάθειες επικοινωνίας μας με τις φοιτητικές οργανώσεις δεν είχαν φέρει κανένα αποτέλεσμα, οι ενέργειες μας επικεντρώθηκαν στο αρχείο που διατηρεί το ΥΠΠ για τους υποψηφίους στις εξετάσεις και πιο συγκεκριμένα στην ενδεχόμενη διαρροή των προσωπικών δεδομένων των επιτυχόντων στις εισαγωγικές εξετάσεις για

εισαγωγή στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου από την Υπηρεσία Εξετάσεων προς τις διάφορες φοιτητικές οργανώσεις.

Από το 2008 είχαμε διάφορες επαφές και συναντήσεις με λειτουργούς του ΥΠΠ για το θέμα αυτό και παρόλον που η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, καθώς και ο Διευθυντής Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του ΥΠΠ, μας διαβεβαίωσαν ότι το ΥΠΠ λαμβάνει όλα τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια και προστασία των προσωπικών δεδομένων που περιέχονται στα αρχεία του, υπάρχουν ενδείξεις ότι η διαρροή των προσωπικών δεδομένων των επιτυχόντων στις εισαγωγικές εξετάσεις είναι δυνατό να προέρχεται από την Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.

Ένας από τους λόγους που μας οδηγούν σε αυτό το συμπέρασμα είναι ότι οι φοιτητικές οργανώσεις προβαίνουν στη μαζική αποστολή μηνυμάτων στα κινητά τηλέφωνα των επιτυχόντων αμέσως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των Παγκύπριων Εξετάσεων, πολλές φορές πριν ακόμα ενημερωθούν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι.

Έχουμε, παράλληλα, διερευνήσει την ενδεχόμενη διαρροή των αποτελεσμάτων από τα Πανεπιστήμια. Μετά την υποβολή σχετικού ερωτήματος μας το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το ΤΕΠΑΚ αποποιήθηκαν κάθε ευθύνη για τη διαρροή και αφήνουν υπόνοιες ότι τα αποτελέσματα των εξετάσεων πιθανόν να διαρρέουν από το ΥΠΠ, επειδή, όπως ισχυρίζονται, τα πλείστα μηνύματα στέλλονται στα κινητά τηλέφωνα των επιτυχόντων ή των γονέων τους πριν ακόμα οι κατάλογοι φθάσουν στα Πανεπιστήμια.

Επειδή όλα τα μέσα διερεύνησης, όσον αφορά το θέμα αυτό, έχουν εξαντληθεί και δεν έχουμε καταλήξει σε κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, το Γραφείο της Επιτρόπου προγραμματίζει επί τόπου έλεγχο στην Υπηρεσία Εξετάσεων μετά την ετοιμασία του καταλόγου των επιτυχόντων, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο τα μέτρα προστασίας των προσωπικών δεδομένων που λαμβάνονται από την Υπηρεσία είναι επαρκή υπό τις περιστάσεις.

3.3.4. Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων σε τρίτους με σκοπό τη χρήση τους στο Δικαστήριο

Η Επίτροπος εξέδωσε σχετική Απόφαση κατόπιν παραπόνου εναντίον των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, το οποίο αφορούσε κοινοποίηση δεδομένων της παραπονούμενης, από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για σκοπούς υπεράσπισης της Δημοκρατίας σε αγωγή που είχε καταχωρήσει η παραπονούμενη ενώπιον Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Κατά τη διερεύνηση της υπόθεσης διαπιστώθηκε ότι ούτε οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ούτε το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού είχαν ενημερώσει την παραπονούμενη για την κοινοποίηση των δεδομένων αυτών στο Γενικό Εισαγγελέα.

Η Απόφαση καταλήγει ότι η κοινοποίηση των υπό αναφορά δεδομένων από τους καθ'ών το παράπονο στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τον προαναφερόμενο σκοπό δεν συνιστά παράβαση του Νόμου. Η Γνώμη αυτή ενισχύεται και από σχετικές Αποφάσεις που έχει εκδώσει η Ελληνική Αρχή

Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που αφορούν την κοινοποίηση δεδομένων σε τρίτο, με σκοπό τη χρήση τους στο Δικαστήριο.

Σημειώνεται όμως ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 του Νόμου, οι καθ' ων το παράπονο, δεδομένου ότι δεν είχαν άμεση εμπλοκή ως διάδικοι στη συγκεκριμένη αγωγή, είχαν υποχρέωση να ενημερώσουν κατάλληλα την παραπονούμενη για την κοινοποίηση δεδομένων που την αφορούσαν στο Γενικό Εισαγγελέα και το γεγονός ότι δεν το έπραξαν συνιστά παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Λαμβάνοντας όμως υπόψη τα περιστατικά της περίπτωσης κρίθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι για επιβολή διοικητικής κύρωσης για τη σημειωθείσα παράβαση.

3.4. Υπερβολικά δεδομένα (Αρχή της Αναλογικότητας)

3.4.1. Λήψη φωτοαντιγράφων του δελτίου ταυτότητας από εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Το Σεπτέμβριο του 2007 υποβλήθηκε καταγγελία σχετικά με την απαίτηση εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ότι, προκειμένου να συμβληθεί με αυτήν ο παραπονούμενος, αυτός υποχρεώθηκε να προσκομίσει φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητάς του. Ο καταγγέλλων αμφισβήτησε την πρακτική αυτή της εταιρείας προβάλλοντας αφενός μεν τον ισχυρισμό ότι αρκούσε για το συγκεκριμένο σκοπό (επιβεβαίωση της ταυτότητάς του) η απλή παρουσίαση του δελτίου ταυτότητας στον υπάλληλο της εταιρείας, αφετέρου δε ότι η εν λόγω πρακτική αντίκειται στον Νόμο 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Η εταιρεία ισχυρίστηκε ότι η συλλογή και επεξεργασία των φωτοαντιγράφων των δελτίων ταυτότητας των πελατών της είναι απαραίτητη για σκοπούς επιβεβαίωσης της ταυτότητας των πελατών / υποψηφίων πελατών, καθώς και την αποφυγή καταχώρησης εσφαλμένων / ανακριβών πληροφοριών.

Η Επίτροπος έκρινε ότι ένα δελτίο ταυτότητας περιλαμβάνει πολύ περισσότερα στοιχεία από όσα η εταιρεία πραγματικά χρειάζεται για τους πιο πάνω σκοπούς και ότι οι σκοποί αυτοί θα μπορούσαν να επιτευχθούν και χωρίς τη συλλογή και διατήρηση των φωτοαντιγράφων των δελτίων ταυτότητας των πελατών με την απλή επίδειξη του δελτίου ταυτότητας για σκοπούς επιβεβαίωσής της.

Δεδομένης της κατάληξης αυτής, η Επίτροπος κάλεσε την εταιρεία όπως, μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή της Απόφασης, τερματίσει την πρακτική συλλογής και επεξεργασίας του φωτοαντιγράφου του δελτίου ταυτότητας των πελατών / υποψηφίων πελατών της και να καταστρέψει όλα τα φωτοαντίγραφα που έχει ήδη στην κατοχή της.

Ακολούθως είχε σχετική επικοινωνία με το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ), απ' όπου ενημερώθηκε ότι όλοι οι πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών συνέλεξαν και διατηρούσαν το φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας σύμφωνα με Πίνακα των περί Φορητότητας Κανονισμών που είχε εκδώσει το Γραφείο αυτό. Ωστόσο, συμφώνησαν με τις θέσεις της Επιτρόπου, όπως είχαν διατυπωθεί στην πιο πάνω Απόφαση, και αποφάσισαν να μεριμνήσουν το συντομότερο ώστε να τροποποιηθούν οι σχετικοί Κανονισμοί με απώτερο σκοπό να μην αντίκεινται στον Νόμο 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Οι περί Φορητότητας Κανονισμοί τροποποιήθηκαν με σχετική Απόφαση του ΕΡΗΕΤ ημερομηνίας 22/5/2009 και έχει απαλειφθεί από την Αίτηση Φορητότητας το στοιχείο «αντίγραφο ταυτότητας».

Περί το Νοέμβριο του 2009, για σκοπούς ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής του Νόμου, η Επίτροπος απηύθυνε επιστολή προς όλους τους πάροχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, τους οποίους ενημέρωσε σχετικά με την Απόφαση της, τη σχετική τροποποίηση των Κανονισμών του ΕΡΗΕΤ, και τους κάλεσε μέσα σε χρονική περίοδο ενός έτους να καταστρέψουν όλα τα φωτοαντίγραφα των δελτίων ταυτότητας που είχαν συλλέξει και διατηρούσαν στα αρχεία τους.

3.4.2. Επιχορήγηση αγοράς υβριδικού οχήματος

Πολίτης της Δημοκρατίας ζήτησε την άποψη της Επιτροπής κατά πόσο είναι νόμιμο να ζητείται ο αριθμός φορολογικής ταυτότητας του αιτητή στο έντυπο ΝΑ2.1, για επιχορήγηση αγοράς καινούριου υβριδικού οχήματος που υποβάλλεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Μετά από σχετική αλληλογραφία με την πιο πάνω αρμόδια Επιτροπή, η οποία ενημερώθηκε για τις προϋποθέσεις για νόμιμη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, πληροφορηθήκαμε ότι το έντυπο ΝΑ2.1 θα τροποποιηθεί ανάλογα έτσι ώστε να μην περιλαμβάνει τον αριθμό της φορολογικής ταυτότητας του αιτητή.

Η Επίτροπος θεώρησε ότι, δεδομένου ότι το αναθεωρημένο έντυπο τροποποιηθεί ανάλογα, αυτό θα συνάδει με τις πρόνοιες του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, αφού αυτό θα περιλαμβάνει μόνο τα απολύτως αναγκαία στοιχεία για σκοπούς αίτησης για επιχορήγηση υβριδικού οχήματος και δεν ενδείκνυται η επιβολή οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης.

3.4.3. Ταμείο Υγείας της ΕΤΥΚ

Υποβλήθηκαν διάφορες καταγγελίες εναντίον του Ταμείου Υγείας της ΕΤΥΚ, από μέλη του Ταμείου, σε σχέση με την «αναθεώρηση των νέων διαδικασιών, κανονισμών και καλύψεων» του Ταμείου που τέθηκαν σε ισχύ την 1^η Νοεμβρίου 2009. Οι παραπονούμενοι ισχυρίστηκαν ότι το Ταμείο ζητά υπερβολικά δεδομένα από τον ασφαλιζόμενο κατά την απαίτηση του για καταβολή αποζημίωσης.

Τα ερωτήματα που εγείρονται αφορούν τα εξής:

(α) Η αξιολόγηση των απαιτήσεων, καθώς και η συλλογή και επεξεργασία των ιατρικών αποτελεσμάτων γίνεται μόνο από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, έχοντας υπόψη ότι, η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν την υγεία, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων επιτρέπεται όταν *«η επεξεργασία αφορά θέματα ιατρικών δεδομένων και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή*

τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας», όπως προβλέπεται στο άρθρο 6(2)(στ) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε;

(β) Ποια είναι τα μέτρα ασφάλειας που τηρεί το Ταμείο Υγείας κατά τη συλλογή και επεξεργασία των απαιτήσεων και ιατρικών αποτελεσμάτων;

(γ) Με ποιους τρόπους διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα υγείας των μελών του Ταμείου Υγείας δεν ανακοινώνονται σε τρίτους;

(δ) Για ποιους λόγους ζητούνται διάφορα προσωπικά στοιχεία και πιστοποιητικά/βεβαιώσεις;

Μέχρι της στιγμής δεν έχουν εξαχθεί οποιαδήποτε συμπεράσματα, αφού ακόμα δεν λήφθηκαν οι απαντήσεις στα ερωτήματα που θέσαμε στο Ταμείο Υγείας της ΕΤΥΚ.

3.4.4. Αναγραφή των ιατρικών λόγων αναστολής/ απαλλαγής στα Προσωρινά Απολυτήρια της Εθνικής Φρουράς

Κατόπιν αριθμού παραπόνων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο της Επιτρόπου το 2003, η Επίτροπος εξέδωσε σχετική Γνώμη, στην οποία κατέληξε ότι η αναγραφή των ιατρικών λόγων που προσδιορίζουν τη φυσική και/ή ψυχική κατάσταση των στρατιωτών στα Προσωρινά Απολυτήρια και στα Πιστοποιητικά Στρατολογικής Κατάστασης, που εκδίδει η Εθνική Φρουρά για σκοπούς αναστολής/ απαλλαγής της θητείας, εκ πρώτης όψεως, δε φαίνεται να συνάδει με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε. Η Εθνική Φρουρά, σε συμμόρφωση με την πιο πάνω Γνώμη, τροποποίησε τα σχετικά έντυπα (Πιστοποιητικά Τύπου «Α») και τερμάτισε την πρακτική αυτή.

Το 2009 ο Υπουργός Άμυνας, βάσει των αρμοδιοτήτων του που απορρέουν από τον περί Εθνικής Φρουράς Νόμο, εξέδωσε απόφαση για τροποποίηση των σχετικών εντύπων, με σκοπό να αναφέρεται στα Προσωρινά Απολυτήρια που χορηγούνται στους στρατεύσιμους ο λόγος απόλυσης τους. Με επιστολή του ο Υπουργός ενημέρωσε την Επίτροπο ότι η απόφαση αυτή στηρίχτηκε στο γεγονός ότι τα Προσωρινά Απολυτήρια χρησιμοποιούνται από τους στρατεύσιμους αποκλειστικά για υπηρεσιακούς σκοπούς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, όπως την έκδοση άδειας εξόδου ή για σκοπούς εργοδότησης, με κίνδυνο να αποκαλυφθούν σε τρίτους οι λόγοι απόλυσης/ απαλλαγής τους.

Η διερεύνηση του θέματος συνεχίζεται.

3.4.5. Λήψη φωτογραφιών από το Δήμο Στροβόλου

Κατόπιν δημοσιευμάτων στον ημερήσιο τύπο και αριθμού τηλεφωνικών κλήσεων που δέχθηκε το Γραφείο της Επιτρόπου από πολίτες σχετικά με την πρακτική των τροχονόμων του Δήμου Στροβόλου να φωτογραφίζουν παράνομα σταθμευμένα οχήματα, στους ιδιοκτήτες των οποίων εκδόθηκαν εξώδικα πρόστιμα, διεξήχθη σχετική αλληλογραφία με το Δήμο.

Παρόλον που ο Δήμος διαβεβαίωσε την Επίτροπο ότι τερμάτισε αυτή την πρακτική, σε συμμόρφωση με την άποψη της ότι συνιστούσε υπερβολική επεξεργασία δεδομένων, που δε συνάδει με την Αρχή της Αναλογικότητας που καθιερώνει το άρθρο 4(1)(γ) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, στη συνέχεια ο Δήμος

καταχώρησε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση.

3.5. Δικαίωμα πρόσβασης

Υποβλήθηκε παράπονο εναντίον των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, το οποίο αφορούσε άρνηση τους να δώσουν στην παραπονούμενη αντίγραφο έκθεσης που είχαν ετοιμάσει κατόπιν καταγγελιών του πρώην συζύγου της, στα πλαίσια αιτήματός της για άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης.

Το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων σε πληροφορίες/ δεδομένα που το αφορούν κατοχυρώνεται από το άρθρο 12 του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε. Το άρθρο αυτό δεν καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ικανοποιείται το αίτημα πρόσβασης (π.χ παροχή αντιγράφων, θεώρηση φακέλων κλπ), αλλά δημιουργεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας την υποχρέωση να παράσχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις πληροφορίες που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο ή να το ενημερώσει για τους λόγους για τους οποίους δεν ικανοποιεί το αίτημά του.

Έχοντας εξετάσει τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της η Επίτροπος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι παρόλον που ο τρόπος με τον οποίο θα ικανοποιηθεί ένα αίτημα πρόσβασης επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του υπεύθυνου επεξεργασίας, με βάση τα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε περίπτωσης, σε αυτή την περίπτωση η παροχή στην παραπονούμενη αντιγράφων των εγγράφων που την αφορούσαν ήταν ο προσφορότερος τρόπος για να ικανοποιηθεί το αίτημά της.

3.6. Δημοσίευση – Εφημερίδες/ ΜΜΕ

3.6.1. Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων μετά από προκήρυξη απαγόρευσης εισόδου σε ποδοσφαιρικό αγώνα

Περί τα τέλη του 2008 υποβλήθηκε παράπονο εναντίον του Αρχηγού Αστυνομίας για την προκήρυξη απαγόρευσης εισόδου του παραπονούμενου στον ποδοσφαιρικό αγώνα ΑΠΟΕΛ – ΑΠΟΛΛΩΝΑ που διεξήχθη στις 15 Νοεμβρίου 2008, η οποία δημοσιεύτηκε σε ΜΜΕ.

Μετά από σχετική αλληλογραφία με τον Αρχηγό Αστυνομίας η Επίτροπος υπέδειξε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία (Αρχή της Νομιμότητας),
- είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας (Αρχή της Αναλογικότητας)

Επομένως, δεν είναι αρκετό να είναι νόμιμη η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων αλλά θα πρέπει:

- να είναι και θεμιτή (δίκαιη),
- να προσδιορίζεται με σαφήνεια ο ειδικός σκοπός για τον οποίο είναι αναγκαία,

- να υπάρχει λογική συνάφεια (αναλογικότητα) μεταξύ της αναγκαιότητας της επεξεργασίας για την επίτευξη του νόμιμου σκοπού και των αποτελεσμάτων/συνεπειών της επεξεργασίας

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η δημοσιοποίηση των δεδομένων σε ΜΜΕ δεν ήταν αναγκαία και/ή το μοναδικό μέσο για την επίτευξη του σκοπού της εμπόδισής της εισόδου του παραπονούμενου στον αθλητικό χώρο, ούτε μπορούσε να πετύχει κάτι τέτοιο από μόνη της. Εφόσον ο παραπονούμενος ήταν γνωστών στοιχείων ταυτότητας και τόπου διαμονής στις Αρχές υπήρχαν άλλα μέτρα λιγότερο επαχθή και περισσότερο αποτελεσματικά για την επίτευξη αυτού του σκοπού, όπως η κοινοποίηση της απόφασης προκήρυξης εισόδου στον παραπονούμενο και η ανακοίνωση της στα εντεταλμένα όργανα για τον έλεγχο της εισόδου στο συγκεκριμένο στάδιο.

Ο νόμιμος σκοπός της αποτροπής της βίας σε αθλητικούς χώρους δε δικαιολογούσε τη δημόσια διαπόμπευση του παραπονούμενου όταν αυτή δεν ήταν αναγκαία, εφόσον υπήρχαν διαθέσιμα άλλα λιγότερο επαχθή μέτρα που ήταν ικανοποιητικά για την επίτευξη του σκοπού, ούτε ήταν επιτρεπτό η αποτροπή να οδηγούσε στη λήψη μέτρων δυσανάλογων που λειτουργούσαν ως τιμωρία του ενώ δεν είχε καταδικαστεί για αδίκημα.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας ζήτησε νομική συμβουλή από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ο οποίος, σε σχετική γνωμάτευση του, συμφώνησε με τις υποδείξεις της Επιτρόπου, οι οποίες στηρίζονται στην Αρχή της Αναλογικότητας του άρθρου 4(1)(γ) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας σε συμμόρφωση με τις πιο πάνω υποδείξεις της Επιτρόπου, απέστειλε επιστολή προς τους Αστυνομικούς Διευθυντές Επαρχιών, με την οποία καθιερώνει τέτοια διαδικασία ώστε να μη δημοσιοποιούνται τα δεδομένα όταν δεν είναι αναγκαία για την απαγόρευση εισόδου στο στάδιο αλλά αυτά να κοινοποιούνται μόνο στα όργανα που είναι αρμόδια για έλεγχο της εισόδου στο στάδιο.

Μετά από αυτή την εξέλιξη δε θεωρήθηκε απαραίτητη η επιβολή οποιασδήποτε από τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 25(1) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, στον Αρχηγό Αστυνομίας.

3.6.2. Δημοσίευση εσωτερικού σημειώματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας που περιέχει προσωπικά δεδομένα

Το Νοέμβριο του 2008 σε δημοσίευμα εφημερίδας με τίτλο «Χάος στις Αποθήκες» περιλήφθηκε εσωτερικό σημείωμα του υπεύθυνου της αποθήκης του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας προς την Εκτελεστική Διευθύντρια του Νοσοκομείου, στο οποίο αναφερόταν το όνομα συγκεκριμένου αποθηκάρου με το σχόλιο ότι «ήταν με άδεια ασθένειας για 46 συνεχόμενες ημέρες προσκομίζοντας πέντε πιστοποιητικά ασθενείας από τέσσερις διαφορετικούς ιατρούς». Ο εν λόγω αποθηκάριος υπέβαλε σχετικό παράπονο στην Επίτροπο.

Η Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ισχυρίστηκε ότι το εν λόγω σημείωμα δε δόθηκε από τη διεύθυνση του Νοσοκομείου σε τρίτους και δήλωσε ότι αντιμετώπιζε δυσκολίες στην εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας που θα

έπρεπε να λαμβάνονται, λόγω του μεγάλου όγκου εγγράφων και του αριθμού επεξεργασιών προσωπικών δεδομένων που γίνονται καθημερινά στο Νοσοκομείο. Ενημέρωσε, επίσης, την Επιτροπή ότι από τη διεξαγωγή της έρευνας που έγινε δεν προέκυψαν ευθύνες για διαρροή του σχετικού εγγράφου.

Έστω και αν δεν έγινε δυνατό να αποδοθούν συγκεκριμένες ευθύνες για τη διαρροή του σχετικού εγγράφου ύστερα από την έρευνα που έγινε με οδηγίες της Εκτελεστικής Διευθύντριας του Νοσοκομείου, η ευθύνη για την ασφάλεια των δεδομένων και τη μη εξουσιοδοτημένη κοινοποίηση τους παραμένει στον υπεύθυνο επεξεργασίας, την Εκτελεστική Διευθύντρια του Νοσοκομείου.

Η Επιτροπή έκρινε ότι η δημοσίευση των προσωπικών δεδομένων του παραπονούμενου στην εφημερίδα ήταν υπερβολική και αχρείαστη για το σκοπό της ενημέρωσης του κοινού και συνιστούσε παραβίαση της Αρχής της Αναλογικότητας. Δεδομένου όμως ότι είναι η πρώτη φορά όπου διαπιστώνεται παράβαση του Νόμου από την εφημερίδα αυτή έκρινε ότι δεν ενδείκνυται η επιβολή οποιασδήποτε από τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 25 του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Επιβλήθηκε στην Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας η διοικητική κύρωση της «Προειδοποίησης» και της δόθηκε προθεσμία τεσσάρων μηνών από τη λήψη της Απόφασης να λάβει όλα τα απαραίτητα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση.

Σε συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Επιτροπής η Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας εξέδωσε εγκύκλιο προς το προσωπικό, την οποία μας κοινοποίησε.

3.6.3. Καταγγελία της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού σχετικά με δημοσίευμα εφημερίδας

Στο εν λόγω δημοσίευμα παρατίθετο περίληψη της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με βάση την οποία είχαν αθωωθεί τέσσερις γιατροί του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι αντιμετώπιζαν πολύ σοβαρές κατηγορίες. Το δημοσίευμα αποκάλυπτε εκτός από τα ονόματα όλων των σχετιζόμενων με την υπόθεση προσώπων (παραπονούμενου, συγκατηγορουμένων, όλων των εμπλεκόμενων μερών) και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του ανήλικου τέκνου της συγκατηγορούμενης και συγκεκριμένα δεδομένα που αναφέρονταν στην υγεία του.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6(2)(θ) του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται «η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων όταν πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής».

Στην υπό εξέταση υπόθεση όμως οι διατάξεις του άρθρου 6(2)(θ) δεν τύγχαναν εφαρμογής επειδή η δημοσιοποίηση των δεδομένων υγείας του ανήλικου τέκνου είχε εκθέσει την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, τόσο του ίδιου όσο και των οικείων του. Η δημοσιοποίηση από την εφημερίδα των ονομάτων της συγκατηγορούμενης, παραπονούμενου και ανήλικου τέκνου, σε συνδυασμό με τη δημοσιοποίηση των

δεδομένων υγείας του τελευταίου κρίθηκε υπερβολική, δεδομένου ότι θα μπορούσε να δημοσιευθεί η είδηση χωρίς τα ονόματα των εμπλεκόμενων γιατί το θέμα που ενδιέφερε από τη δημοσιογραφική άποψη ήταν η φύση της υπόθεσης.

Ιδιαίτερη προσοχή θα έπρεπε να είχε δοθεί στο άρθρο 16(1) της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 243/1990, σύμφωνα με το οποίο «κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετων ή παράνομων παρεμβάσεων στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένεια του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του».

Η δημοσιοποίηση του εν λόγω άρθρου αφενός μεν έγινε για σκοπούς ενημέρωσης του κοινού και αποκατάστασης αφετέρου του ονόματος των τεσσάρων γιατρών, οι οποίοι τελικά αθώωθηκαν από το Δικαστήριο. Η δημοσιοποίηση όμως των προσωπικών δεδομένων ονομάτων της συγκατηγορούμενης μητέρας, παραπονούμενου και ανήλικου τέκνου περιλαμβανομένων των ευαίσθητων δεδομένων υγείας αυτού, είχε υπερβεί την αρχή της αναλογικότητας και εν πάση περιπτώσει, ήταν, εκ πρώτης όψεως, υπερβολική σε συσχέτισμό με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Σε σχετική Νομολογία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην υποχρέωση των ΜΜΕ να σέβονται την ιδιωτική ζωή των παιδιών.

Το Έγγραφο Εργασίας 1/2008 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων των παιδιών είναι επίσης σχετικό με το θέμα.

Τα πιο πάνω, μαζί με τις σχετικές πρόνοιες της Νομοθεσίας, έχουν τεθεί υπόψη της εφημερίδας (υπεύθυνο επεξεργασίας) και αναμένουμε τη θέση της.

3.7. Μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση – Μέτρα ασφαλείας

Διάδοση προσωπικών δεδομένων εργοδοτούμενου στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

Η παραπονούμενη, η οποία εργάζεται ως επιστάτρια στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, υπέβαλε παράπονο ότι ο Γ.Κ., που εργάζεται ως καθαριστής στο νοσοκομείο είχε παράνομα στην κατοχή του αντίγραφο εγγράφου με προσωπικά της δεδομένα, το πρωτότυπο του οποίου είναι καταχωρισμένο στον απόρρητο φάκελο των πειθαρχικών υποθέσεων του Γενικού Αρχείου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Συγκεκριμένα, η παραπονούμενη ισχυρίστηκε ότι όταν οι εργασιακές σχέσεις της με το εν λόγω πρόσωπο ήταν σε κατάσταση έντασης επειδή είχε την άποψη ότι ασκεί καθήκοντα που δεν είναι της αρμοδιότητάς του, αυτός την απείλησε ότι «την έχει στο χέρι» και της παρουσίασε το πιο πάνω αντίγραφο με τα προσωπικά δεδομένα της, το οποίο της παρέδωσε αναφέροντας ότι κρατά και άλλα αντίγραφα. Σε ερώτηση της παραπονούμενης που βρήκε το εν λόγω έγγραφο ο Γ.Κ. απήντησε ότι το βρήκε στο συρτάρι του γραφείου ενός μέλους του προσωπικού του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Η Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας πληροφόρησε την Επίτροπο πως ο Γ.Κ. παραδέχεται ότι κατά τη μετακόμιση από το παλιό στο νέο νοσοκομείο περιήλθε στην κατοχή του επιστολή που αφορούσε την επιστάτρια, την οποία ισχυρίζεται ότι παρέδωσε στην ίδια εντός δυο ημερών από την ανεύρεση της. Δεν αποδεχόταν όμως την κατηγορία του εκβιασμού, ούτε ότι απείλησε την παραπονούμενη. Από τα ενώπιον μας στοιχεία δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθεί η πραγματική αλήθεια των γεγονότων.

Σύμφωνα με την Εκτελεστική Διευθύντρια Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ο Γ.Κ., σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του (καθαριστή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας), καθαρίζει τους εξωτερικούς χώρους του Νοσοκομείου και μεταφέρει ορισμένα αντικείμενα προς και από τους θαλάμους. Ο Γ.Κ. αφού επιλέγηκε από τη συντονίστρια της μετακόμισης του Παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας βοήθησε την ομάδα εγκυτίωσης του ιατρικού αρχείου του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, καθώς και στη μεταφορά και τοποθέτηση των εν λόγω κιβωτίων σε αποθηκευτικούς χώρους του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Επίσης, άλλαξε κλειδαριές μετά τη μετακόμιση σε θαλάμους / τμήματα / γραφεία. Στο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας του ανατέθηκε να διατηρεί καθαρές τις αποθήκες μετά την πρωινή εργασία του στο μηχανοκίνητο σάρωθρο.

Επίσης, ο Γ.Κ., παράλληλα με τα καθήκοντα του καθαριστή, εξακολουθεί να ασχολείται με την εξεύρεση των ιατρικών φακέλων του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας επειδή βοηθούσε το αρχείο κατά τη μετακόμιση και γνωρίζει τους χώρους που έχουν τοποθετηθεί οι φάκελοι μετά τη μεταφορά τους στο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Από Σημείωμα Γραμματειακού Λειτουργού προκύπτει ότι ο καθαριστής Γ.Κ. «επιλέγηκε» από τη Γραμματειακή Λειτουργό για να ασκεί τα καθήκοντα του κλειδαρά και πελεκάνου για το κλειδωμα / ασφάλιση των θαλάμων/ τμημάτων/ γραφείων, τα οποία μετά τη μετακόμιση τους στο νέο Νοσοκομείο ασφαλιζονταν και ήταν μέλος της συντονιστικής ομάδας επειδή ο μοναδικός πελεκάνος/ ξυλουργός που διέθετε το παλιό Νοσοκομείο είχε μετακινηθεί στο νέο Νοσοκομείο ένα χρόνο πριν τη μετακόμιση, ως μέλος της Επιτροπής Παραλαβής Επίπλων του νέου Νοσοκομείου.

Όπως αναφέρει στο Σημείωμα της η Γραμματειακός Λειτουργός οι οδηγίες που είχε ο καθαριστής Γ.Κ. ήταν να ξεχωρίζει και να μαζεύει το ανακυκλωτικό χάρτινο υλικό από τους χώρους που άδειαζαν, πάντα υπό την επίβλεψη επιστάτη και όταν έβρισκε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που είχαν αμεληθεί από μέλη προσωπικού σε χώρους του παλαιού νοσοκομείου, να τα παρέδιδε στον επιστάτη.

Στο ίδιο Σημείωμα της η Γραμματειακός Λειτουργός, ενώ αναφέρει ότι χρειαζόταν ένα έμπιστο υπάλληλο για τα καθήκοντα του κλειδαρά, στη συνέχεια αναφέρει ότι για τις εργασίες του κλειδαρά κατά την περίοδο της μετακόμισης είχε ως μοναδική επιλογή τον Γ.Κ., επειδή δεν υπήρχε άλλος με εμπειρία κλειδαρά. Επίσης, αναφέρει ότι τον επέλεξε επειδή ο επιστάτης, που ήταν βοηθός συντονιστής μετακόμισης, τον σύστησε ως ένα εργατικό υπάλληλο.

Βάσει του άρθρου 10 του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, η επεξεργασία δεδομένων είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας, ο

υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας.

Από την εκτενή αλληλογραφία της Επιτροπής με την Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας συνάγεται ότι στον καθαριστή Γ.Κ. ανατέθηκαν τα καθήκοντα κλειδαρά και συλλογής/ φύλαξης προσωπικών δεδομένων, χωρίς να του δοθούν γραπτές οδηγίες για την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων. Τα καθήκοντα αυτά του ανατέθηκαν επειδή θεωρήθηκε ως μοναδική επιλογή αφού δεν υπήρχε άλλος για αυτές τις εργασίες. Ο εκ των υστέρων ισχυρισμός της Προϊσταμένης του Αρχείου ότι ο Γ.Κ. ενεργούσε υπό την επίβλεψη επιστάτη και είχε οδηγίες να παραδίδει στον εν λόγω επιστάτη τα προσωπικά δεδομένα που έβρισκε εκτεθειμένα, από αμέλεια μελών του προσωπικού σε χώρους του παλαιού Νοσοκομείου, δεν τεκμηριώνεται από κανένα έγγραφο ούτε εκ των πραγμάτων μπορεί να ευσταθεί, αφού το αντίγραφο με τα προσωπικά δεδομένα της παραπονούμενης βρέθηκε στην κατοχή του Γ.Κ. περίπου ένα χρόνο μετά τη μετακόμιση από το παλαιό στο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας (η μετακόμιση έγινε στις αρχές του 2007 και ο Γ.Κ. έδωσε το εν λόγω έγγραφο στην παραπονούμενη στις αρχές του 2008).

Παρόλον που η παραπονούμενη και ο Γ.Κ. έχουν δώσει διιστάμενες εκδοχές ως προς το πως περιήλθε στην κατοχή του Γ.Κ. το αντίγραφο με τα προσωπικά δεδομένα της παραπονούμενης, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση με βάση άλλη αντικειμενική μαρτυρία να εξακριβώσει την προέλευση του. Από το γεγονός όμως ότι το έγγραφο βρέθηκε στην κατοχή του Γ.Κ. και δόθηκε στην παραπονούμενη ένα χρόνο μετά τη μετακόμιση, αντί να βρίσκεται στο σχετικό αρχείο ή να έχει παραδοθεί στους αρμόδιους (επιστάτη ή Προϊσταμένη του Αρχείου) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε καθορισμένη διαδικασία και/ ή ουσιαστικός έλεγχος εκ μέρους του υπεύθυνου επεξεργασίας ως προς την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων της παραπονούμενης και συνεπώς δεν υπήρχε ικανοποιητική ασφάλεια των δεδομένων και προστασία τους κατά παράβαση της υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας βάσει του άρθρου 10 του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, για λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία απώλεια, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας.

Για τους πιο πάνω λόγους η Επιτροπή επέβαλε στην Εκτελεστική Διευθύντρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας τη διοικητική κύρωση της χρηματικής ποινής των €1500.

3.8. Νομιμότητα – Λήψη συγκατάθεσης

Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αποκάλυψε προσωπικά δεδομένα της παραπονούμενης σε τρίτο, μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και συγκεκριμένα τον πρώην σύζυγό της.

Ο Διευθυντής Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ισχυρίστηκε ότι η κοινοποίηση των δεδομένων έγινε νόμιμα βάσει του άρθρου 51^Α του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, με έκδοση πιστοποιητικού έρευνας που δόθηκε σε δικηγόρο που επικαλέστηκε νομική διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου για διευθέτηση εκκρεμοτήτων μεταξύ διαζευγμένων αλλά δεν ήταν σε θέση να εντοπίσει τη σχετική αίτηση που κατατέθηκε από το δικηγόρο, λόγω του τεράστιου αριθμού αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικού έρευνας που αρχειοθετούνται.

Η παραπονούμενη έλαβε γνώση της κοινοποίησης των προσωπικών δεδομένων της στο δικηγόρο του πρώην συζύγου της από επιστολή που της απεύθυνε ο εν λόγω δικηγόρος. Επίσης, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν απήντησε στην επιστολή της με την οποία ουσιαστικά ασκούσε το δικαίωμα πρόσβασης που της παρέχει ο Νόμος 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, και με το οποίο ζητούσε να πληροφορηθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τους αποδέκτες των προσωπικών της δεδομένων.

Η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων επιτρέπεται όταν αυτή αφορά αποκλειστικά δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την αναγνώριση ή άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον Δικαστηρίου. Η διάταξη αυτή, που αναφέρεται σε ευαίσθητα δεδομένα, ισχύει και σε μη ευαίσθητα δεδομένα, όπως περιουσιακά δεδομένα. Στην υπό εξέταση περίπτωση η επεξεργασία των δεδομένων θα μπορούσε να ήταν επιτρεπτή και χωρίς τη συγκατάθεση της παραπονούμενης αν ήταν απαραίτητη για την ικανοποίηση έννομου συμφέροντος του πρώην συζύγου της, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω έννομο συμφέρον υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών της.

Παρόλον που, εκ πρώτης όψεως, φαίνεται ότι η επεξεργασία των δεδομένων θα μπορούσε να ήταν επιτρεπτή, απαιτείται εξειδίκευση του σκοπού της επεξεργασίας και δεν αρκεί η γενική αναφορά της επίκλησης νομικής διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου για διευθέτηση εκκρεμοτήτων μεταξύ των διαζευγμένων και τούτο θα μπορούσε να κριθεί μόνο αν είχε τεθεί ενώπιον της Επιτρόπου η σχετική αίτηση για έκδοση πιστοποιητικού έρευνας. Η αδυναμία εντοπισμού της σχετικής αίτησης δημιουργεί αμφιβολία κατά πόσο ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση ή κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας, ως έχει υποχρέωση εκ του άρθρου 10(3) του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, όπως π.χ. μέτρα για την αρχειοθέτηση των σχετικών αιτήσεων κατά τρόπο που να είναι δυνατός ο εντοπισμός τους και έκδοση σχετικών οδηγιών προς το προσωπικό του Τμήματος.

Η Επίτροπος απηύθυνε αυστηρή προειδοποίηση στο Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τη λήψη των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους, μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία της απόφασής της. Επιπρόσθετα, ανεξάρτητα από τη νομιμότητα της κοινοποίησης των προσωπικών δεδομένων της παραπονούμενης στο δικηγόρο του πρώην συζύγου της, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, όφειλε κατά την ανακοίνωση των δεδομένων να την είχε ενημερώσει, πράγμα που δεν έπραξε, κατά παράβαση του άρθρου 11(1)(3) του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε. Για την παράβαση αυτή η Επίτροπος επέβαλε τη χρηματική ποινή των €500.

3.9. Άλλα θέματα

3.9.1. Γεωγραφικό σύστημα τρισδιάστατης απεικόνισης σε επίπεδο δρόμων με δυνατότητα περιήγησης

Το Γεωγραφικό σύστημα τρισδιάστατης απεικόνισης σε επίπεδο δρόμων με δυνατότητα περιήγησης (παρόμοιο με το Google street view) ετοιμάζει μια Κυπριακή εταιρεία σε συνεργασία με Ελληνική εταιρεία. Για την υλοποίηση της υπηρεσίας αυτής η εταιρεία προτίθεται να λάβει φωτογραφίες από όλους τους δημόσιους δρόμους της Κύπρου, οι οποίες θα ενωθούν ώστε να σχηματιστεί τρισδιάστατος χάρτης ο οποίος θα είναι διαθέσιμος στο Διαδίκτυο.

Σε συνάντηση που είχαμε με την εταιρεία την ενημερώσαμε ότι σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε εκδώσει η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ θα πρέπει να φροντίσουν ώστε:

- Να γίνεται αυτόματη τεχνητή απόκρυψη (θόλωση) των σημείων των εικόνων όπου απεικονίζονται άτομα ή πινακίδες αυτοκινήτων με μη αναστρέψιμη μέθοδο.
- Σε περίπτωση που κάποια άτομα ή κάποιες πινακίδες δεν έχουν τύχει ικανοποιητικής θόλωσης και είναι ακόμη ευδιάκριτα να παρέχεται στους χρήστες η δυνατότητα να υποβάλουν παράπονο με εύκολο τρόπο και η εταιρεία να ανταποκρίνεται άμεσα για τη θόλωση των εικόνων αυτών.
- Τα εξειδικευμένα συστήματα που πιθανό να ετοιμαστούν π.χ. για εταιρείες ή Δημοτικές Αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν πάντα τις τελευταίες (διορθωμένες) εικόνες.

Η εταιρεία δήλωσε ότι είναι απαραίτητο να διατηρούνται οι αρχικές εικόνες (μη θολωμένες εικόνες) για την ορθή εκτέλεση του προγράμματος θόλωσης, την επιπρόσθετη θόλωση όπου χρειάζεται και την αντικατάσταση τυχόν προβληματικών απεικονίσεων. Έχει συμφωνηθεί ότι οι αρχικές εικόνες θα διαγράφονται το αργότερο μέσα σε έξι (6) μήνες από τη φωτογράφιση.

Το Γραφείο της Επιτρόπου θα συνεχίσει να παρακολουθεί από κοντά το θέμα αυτό και μετά την υλοποίηση/ εφαρμογή του στην Κύπρο.

3.9.2. Συλλογή από την Αστυνομία δακτυλικών αποτυπωμάτων φοιτητών από τρίτες χώρες

Το 2008 ο Αρχηγός της Αστυνομίας υπέβαλε ερώτημα στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας το οποίο, μεταξύ άλλων, αφορούσε τη νομιμότητα της συλλογής από την Αστυνομία των δακτυλικών αποτυπωμάτων φοιτητών από τρίτες χώρες κατά την άφιξη τους στην Κύπρο. Τα αποτυπώματα αυτά λαμβάνονταν κατόπιν σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με βάση τον Κανονισμό 33 των περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Κανονισμών του 1972 (Κ.Δ.Π. 242/72), όπως έχουν τροποποιηθεί. Ο Γενικός Εισαγγελέας στη Γνωμάτευση που εξέδωσε για το θέμα αυτό κατέληξε ότι η συλλογή των εν λόγω αποτυπωμάτων δε συνάδει με τη σχετική κοινοτική και ημεδαπή νομοθεσία και εισηγήθηκε όπως το θέμα εξεταστεί περαιτέρω από την Επίτροπο.

Κατόπιν δέουσας έρευνας και αφού λήφθηκαν υπόψη τα γεγονότα και οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, η Επίτροπος ενημέρωσε την Αστυνομία ότι η συλλογή των δακτυλικών αποτυπωμάτων φοιτητών από τρίτες χώρες κατά την άφιξη τους στην Κύπρο είναι αντίθετη και παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας (άρθρο 4(1)(α) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε). Ζήτησε στη συνέχεια τις απόψεις του Αρχηγού στα πλαίσια άσκησης του δικαιώματος ακρόασης, πριν την επιβολή διοικητικής κύρωσης. Πριν όμως προχωρήσει στην έκδοση σχετικής Απόφασης η Αστυνομία ενημέρωσε την Επίτροπο ότι, σε συμμόρφωση με τα πιο πάνω, προχώρησε στην καταστροφή της βάσης δεδομένων με τα αποτυπώματα και, ως εκ τούτου, κρίθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι για επιβολή στην Αστυνομία οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης.

3.9.3. Μέτρα της ΚΟΠ για επίδειξη ταυτότητας των φιλάθλων κατά την είσοδο τους στο γήπεδο

Η Επίτροπος ζήτησε τις απόψεις του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) σύμφωνα με την προβλεπόμενη από το Νόμο διαδικασία. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΚΟΠ, σε συνάντηση που είχε με την Επίτροπο, την ενημέρωσε ότι το μέτρο της επίδειξης της ταυτότητας των φιλάθλων κατά την είσοδο τους στο γήπεδο είναι προσωρινό, ότι ήδη γίνονται μελέτες και ξένος ειδικός έχει υποβάλει σχετική έκθεσή του, η οποία αξιολογείται και μελετούνται τρόποι διαχείρισης του ζητήματος. Ανέλαβε δε τη δέσμευση να ενημερώσει την Επίτροπο για τις εξελίξεις όταν η ΚΟΠ καταλήξει σε συγκεκριμένες θέσεις/ αποφάσεις γι' αυτό το θέμα, ώστε η ΚΟΠ να λάβει τις απόψεις της Επιτρόπου πριν προχωρήσει στην προώθηση της εφαρμογής οποιουδήποτε μέτρου.

Το Γραφείο της Επιτρόπου θα συνεχίσει την παρακολούθηση της προόδου αυτής της διαδικασίας.

3.9.4. Λειτουργία της εταιρείας «Άρτεμις» Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΛΤΔ

Ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου ενημέρωσε την Επίτροπο για την επικείμενη σύσταση και λειτουργία της εταιρείας «Άρτεμις» Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΛΤΔ, η οποία θα είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της Υπηρεσίας

Ανταλλαγής Δεδομένων(ΥΠΑΔΕ) μεταξύ των Τραπεζικών Οργανισμών μελών του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών στην Κύπρο, για σκοπούς ελέγχου της πιστοληπτικής ικανότητας και φερεγγυότητας των πελατών τους.

Μετά από σειρά συναντήσεων και ανταλλαγή απόψεων με το Σύνδεσμο Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου και εξέταση όλων των σχετικών εγγράφων, η Επίτροπος κατέληξε ότι η λειτουργία της εταιρείας «Άρτεμις» γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.

Υστερα από σχετική αίτηση χορηγήθηκε στην εταιρεία «Άρτεμις» Άδεια για άρση της ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11(3)(β) του Νόμου. Η Άδεια για άρση της προσωπικής /ατομικής ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων χορηγήθηκε λόγω του μεγάλου αριθμού των υποκειμένων των δεδομένων, 10.000 στον αριθμό, θεωρώντας επαρκή την ενημέρωσή τους με σχετική Ανακοίνωση της εταιρείας στον ημερήσιο τύπο. Η εταιρεία δημοσίευσε την εν λόγω Ανακοίνωση σε όλες τις ημερήσιες εφημερίδες.

Η εταιρεία «Άρτεμις» υπέβαλε τέλος στην Επίτροπο, κατάλληλα συμπληρωμένη, Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου / Έναρξης Επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου.

3.9.5. Καταγραφή της φύσης της ασθένειας υπαλλήλων στο ιατρικό πιστοποιητικό υγείας

Η Επίτροπος υπέβαλε εισήγηση προς το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού όπως οι άδειες ασθένειας (ιατρικά πιστοποιητικά και αιτήσεις για άδεια ασθένειας χωρίς ιατρικό πιστοποιητικό) καταχωρούνται σε ένα ξεχωριστό «περιορισμένης χρήσης» προσωπικό φάκελο αδειών ασθένειας, τον οποίο μόνο συγκεκριμένοι υπάλληλοι που θα ορίζει γραπτώς ο Προϊστάμενος του Τμήματος θα έχουν πρόσβαση.

Μετά από εκτενή αλληλογραφία και συνάντηση της Επιτρόπου με εκπροσώπους του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού συμφωνήθηκε όπως όλες οι άδειες των δημοσίων υπαλλήλων διαβαθμιστούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο ΙΙΙ των Γενικών Διατάξεων, σε έγγραφα περιορισμένης χρήσης.

3.9.6. Μηχανογράφηση στοιχείων του μαθητικού πληθυσμού της Στ' τάξης των δημόσιων σχολείων της Δημοτικής Εκπαίδευσης

Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) είχε απευθύνει εγκύκλιο στους Διευθυντές των δημοτικών σχολείων με την οποία τους ζητούσε να καταχωρήσουν στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που δημιούργησε συγκεκριμένα στοιχεία του μαθητικού πληθυσμού της Στ' τάξης των δημοσίων σχολείων της Δημοτικής Εκπαίδευσης, για τις ανάγκες της ίδιας της Διεύθυνσης αλλά και των ερευνητικών προγραμμάτων του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ), το οποίο υπάγεται στο ΥΠΠ.

Σε συνέχεια της εγκυκλίου, οι Ομοσπονδίες Συνδέσμων Γονέων Λευκωσίας και Λεμεσού ζήτησαν τη θέση της Επιτρόπου όσον αφορά τη δημιουργία της εν λόγω

βάσης δεδομένων και υπέβαλαν το ερώτημα κατά πόσο χρειάζεται για αυτό η συγκατάθεση των γονέων.

Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή διερεύνησε κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εκτελείτο σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Υπήρξαν για το σκοπό αυτό διάφορες επαφές με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και συνάντηση με τη Διευθύντρια του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης.

Τα δεδομένα που είχαν καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων υπήρχαν ήδη καταχωρημένα στο αρχείο «καταγραφής των προσωπικών δεδομένων του μαθητικού πληθυσμού», το οποίο διατηρούσε το κάθε σχολείο μόνο σε έντυπη μορφή/ μη αυτοματοποιημένο, μέχρι τη μηχανογράφηση του. Τα δεδομένα συλλέγονται από τους γονείς κατά την εγγραφή των παιδιών τους στο σχολείο που φοιτούν ή/ και σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η μηχανογράφηση, η οποία έγινε από τους Διευθυντές των δημοτικών σχολείων, αποσκοπεί στο να αποφορτίσει τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας από τον φόρτο εργασίας χειρισμού πληροφοριών σε έντυπη μορφή, αλλά ταυτόχρονα εξυπηρετεί τις ανάγκες του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης που συνδέεται με τον προγραμματισμό στελέχωσης των σχολείων, την διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και τη διεξαγωγή ερευνών για εκπαιδευτικά θέματα.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε δεν έχει ανοιχτή πρόσβαση στο διαδίκτυο αλλά διαθέτει μοναδικό εμπιστευτικό κωδικό πρόσβασης, ο οποίος έχει δοθεί σε κάθε Διευθυντή του σχολείου ξεχωριστά. Οι Διευθυντές έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των μαθητών του δικού τους σχολείου και οι κωδικοί αλλάζουν κάθε χρόνο για περισσότερη ασφάλεια, στις περιπτώσεις Διευθυντών που αλλάζουν σχολείο ή αφυπηρετούν.

Με βάση τα πιο πάνω, η άποψη της Επιτροπής είναι ότι η δημιουργία της βάσης δεδομένων είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 5 του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, που προνοούν για την νομιμότητα της επεξεργασίας και έχει ικανοποιηθεί ότι το ΥΠΠ έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων των μαθητών, που περιλαμβάνει η ηλεκτρονική αυτή βάση δεδομένων. Έχει δε καταλήξει ότι δεν χρειάζεται να ληφθεί η συγκατάθεση των γονέων για την μηχανογράφηση των στοιχείων των μαθητών επειδή δεν πρόκειται για καινούρια επεξεργασία αλλά για επεξεργασία για την οποία υπάρχει ήδη η συγκατάθεση τους.

Ζητήθηκε τέλος από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης να ενημερώσει γραπτώς όλες τις Ομοσπονδίες Συνδέσμων Γονέων της Κύπρου για τα πιο πάνω, επειδή η μηχανογράφηση των στοιχείων του μαθητικού πληθυσμού γίνεται σταδιακά για όλες τις τάξεις των δημόσιων σχολείων της Δημοτικής Εκπαίδευσης και να τις ενημερώσει περαιτέρω ότι τα προσωπικά δεδομένα των μαθητών θα χρησιμοποιούνται παράλληλα και από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης για σκοπούς έρευνας.

4. Έλεγχοι

4.1. Συντονισμένη έρευνα σχετικά με τη συμμόρφωση με την Οδηγία για διατήρηση των δεδομένων κίνησης

Η Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων (Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK) αποφάσισε τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την συμμόρφωση σε εθνικό επίπεδο των παροχών τηλεπικοινωνιών και των παροχών υπηρεσιών διαδικτύου με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη εθνική νομοθεσία για διατήρηση των δεδομένων κίνησης με νομική βάση την Οδηγία 2002/58/EK για προστασία της ιδιωτικής ζωής στις τηλεπικοινωνίες και την Οδηγία 2006/24/EK για διατήρηση δεδομένων.

Το Γραφείο της Επιτρόπου συμμετείχε στην πιο πάνω έρευνα, η οποία είχε ως πρωταρχικό στόχο να αναλύσει κατά πόσο και πως εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις για προστασία των προσωπικών δεδομένων όσον αφορά τις κατηγορίες των δεδομένων που διατηρούνται, τα μέτρα ασφαλείας και πρόληψης κατάχρησης και το χρονικό διάστημα διατήρησής τους.

Ο συγκεκριμένος τομέας έχει επιλεγεί από την Ομάδα Εργασίας λόγω του ότι οι υποχρεώσεις από την Οδηγία διατήρησης δεδομένων έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο βασικό δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων του κάθε ευρωπαίου πολίτη. Τέτοιες υποχρεώσεις εμπερικλείουν κινδύνους όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων κίνησης και απαιτείται η λήψη συγκεκριμένων μέτρων, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια των δεδομένων και να αποφευχθεί η παράνομη χρήση τους.

Οι παροχείς που επιλέγηκαν σύμφωνα με κριτήρια που τέθηκαν από την Ομάδα Εργασίας ήταν η Cyta, MTN και Primetel. Η έρευνα είχε διεξαχθεί μέσω ερωτηματολογίου, το οποίο ήταν κοινό για όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. με ερωτήσεις που εστιάζονταν σε 10 τομείς, στους οποίους η διατήρηση των δεδομένων πιθανό να έχει αντίκτυπο στην προστασία της ιδιωτικής ζωής. Σε συνέχεια του ερωτηματολογίου ακολούθησαν επί τόπου έλεγχοι, για πιο ολοκληρωμένη ανάλυση της κατάστασης, που επικεντρώθηκαν σε πρακτικά προβλήματα.

Με βάση τα αποτελέσματα η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK θα εκδώσει στη συνέχεια περαιτέρω συστάσεις και πρακτική καθοδήγηση για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών και θα εντοπίσει τομείς για μελλοντική δράση, έχοντας ως στόχο την αύξηση της συμμόρφωσης με το λιγότερο επαχθή τρόπο.

4.2. Έλεγχος στο Εθνικό Σύστημα Πληροφοριών της Ευρωπόλ

Τον Οκτώβριο του 2009 το Γραφείο της Επιτρόπου διεξήγαγε έλεγχο στο Εθνικό Σύστημα Πληροφοριών της Ευρωπόλ, για να ελέγξει κατά πόσο η καταχώρηση συγκεκριμένων υποθέσεων από την Κυπριακή Μονάδα Ευρωπόλ ήταν σύμφωνη με το άρθρο 2 της Σύμβασης Ευρωπόλ.

Ο έλεγχος έγινε ύστερα από αίτημα της Κοινής Εποπτικής Αρχής της Ευρωπόλ, η οποία κατά την επιθεώρηση της στο Κεντρικό Σύστημα Πληροφοριών της Ευρωπόλ το Μάρτη του 2009, θεώρησε ότι, εκ πρώτης όψεως, οι υποθέσεις αυτές δεν πληρούσαν τα κριτήρια του άρθρου 2 της Σύμβασης για να καταχωρηθούν στο Σύστημα.

Ο επικεφαλής της Μονάδας, αφού διερεύνησε το φάκελο της κάθε υπόθεσης, διαπίστωσε ότι πράγματι οι εν λόγω υποθέσεις δεν καταχωρήθηκαν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 2 της Σύμβασης και στη συνέχεια προχώρησε στη διαγραφή τους.

Είχαμε περαιτέρω ενημερωθεί ότι η Μονάδα βρισκόταν στη διαδικασία αναθεώρησης όλων των καταχωρήσεων που έγιναν από το 2004. Περίπου 250 υποθέσεις είχαν αναθεωρηθεί μέχρι την ημερομηνία της επίσκεψης μας και αυτές που εντοπίστηκαν ότι καταχωρήθηκαν κατά παράβαση της Σύμβασης είχαν διαγραφεί.

Επίσης, η Μονάδα ετοίμασε ένα εγχειρίδιο για τη θέσπιση και υιοθέτηση καλύτερων διαδικασιών για τη διασφάλιση της σωστής αρχειοθέτησης των υποθέσεων.

4.3. Έλεγχος στον τραπεζικό τομέα

Το Γραφείο της Επιτρόπου διεξάγει έλεγχο σε 18 εμπορικές τράπεζες, που λειτουργούν στην Κύπρο και έχουν υποβάλει Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου /Έναρξης Επεξεργασίας, για τα αρχεία που διατηρούν και που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα.

Στα πλαίσια του ελέγχου οι τράπεζες κλήθηκαν να υποβάλουν στην Επίτροπο όλα τα έντυπα που διατίθενται στους πελάτες τους και να απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο που τους είχε αποσταλεί.

Μέχρι σήμερα ελέγχθηκαν 5 έντυπα που διαθέτει η κάθε Τράπεζα στο κοινό και υποβλήθηκαν παρατηρήσεις για το κάθε ένα από αυτά. Αξιολογήθηκαν, περαιτέρω, οι απαντήσεις του ερωτηματολογίου και με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δόθηκαν στις Τράπεζες κατευθυντήριες γραμμές για τα ακόλουθα θέματα:

- **Μαύρες λίστες:** Η διατήρηση μαύρων λιστών επιτρέπεται δεδομένου ότι ένα πρόσωπο καταχωρείται σε μία μαύρη λίστα λόγω κάποιας ενέργειας ή παράλειψής του με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που έχει καθορίσει η Τράπεζα για το σκοπό αυτό.
Θα πρέπει συνεπώς να καθορίζονται κριτήρια καταχώρησης, καθώς και κριτήρια διατήρησης των προσωπικών δεδομένων ανάλογα με τη φύση και τις επιπτώσεις της ενέργειας ή παράλειψης κάθε επηρεαζόμενου, όπως για παράδειγμα, το ύψος του οφειλόμενου ποσού και τη συχνότητα καταχώρησης του στη λίστα.
- **Χρονική περίοδος διατήρησης:** Οι χρονικοί περίοδοι διατήρησης των προσωπικών δεδομένων των πελατών να είναι ανάλογοι με το είδος της τραπεζικής εργασίας που προσφέρεται στον κάθε πελάτη, τη χρονική διάρκεια της εργασίας και το ύψος του χρηματοδοτικού ανοίγματος που χορηγείται, έχοντας υπόψη ότι το άρθρο 4(1)(ε) του Νόμου 138 (I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει ότι τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να

διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής και επεξεργασίας τους και μετά θα πρέπει να διαγράφονται.

Για παράδειγμα, το χρονικό διάστημα διατήρησης των πληροφοριών για πελάτες με τους οποίους δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε διαφορά δεν πρέπει να είναι το ίδιο για τα πρόσωπα που δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην Τράπεζα. Τα προσωπικά δεδομένα πρώην πελατών με τους οποίους δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε διαφορά και πρώην υπαλλήλων θα πρέπει να διαγράφονται μετά από κάποιο καθορισμένο χρονικό διάστημα.

Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν κριτήρια αναθεώρησης των δεδομένων υφιστάμενων υπαλλήλων που τυγχάνουν επεξεργασίας, ούτως ώστε να μην διατηρούνται δεδομένα που δεν είναι πλέον απαραίτητα για την πραγματοποίηση του σκοπού της συλλογής και επεξεργασίας τους.

Το χρονικό διάστημα διατήρησης δυσμενών πληροφοριών που αφορούν πελάτες πρέπει να είναι ανάλογο με το μέγεθος της παρατυπίας στην οποία υπέπεσε ο πελάτης και την περίοδο που έχει μεσολαβήσει από την ημερομηνία της παρατυπίας.

- Η ορθότητα και η ενημέρωση των δεδομένων μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός τυποποιημένου έντυπου, το οποίο θα αποστέλλεται από την Τράπεζα στους πελάτες της κατά διαστήματα που θα καθορίσει η ίδια η Τράπεζα. Το έντυπο αυτό θα ενημερώνει τους πελάτες για οποιεσδήποτε αλλαγές στα προσωπικά τους στοιχεία.

Η κάθε Τράπεζα υπέβαλε διευκρινίσεις για τον τρόπο που ελέγχει ότι το προσωπικό της δεν ανακοινώνει/ κοινοποιεί προσωπικά δεδομένα πελατών της σε τρίτους, κατά πόσο πραγματοποιούνται έλεγχοι με σκοπό να διασφαλίζεται ότι ελέγχεται η πρόσβαση στα μη αυτοματοποιημένα αρχεία και κατά πόσο πραγματοποιούνται έλεγχοι στα ημερολόγια ελέγχου (audit logs) για να εξακριβώνεται ότι η πρόσβαση που πραγματοποιείται στα αυτοματοποιημένα αρχεία είναι η επιτρεπόμενη.

Ο έλεγχος των τραπεζών θα συνεχιστεί και κατά το 2010 για διευθέτηση όλων των εκκρεμοτήτων και ερωτημάτων που προέκυψαν, ιδιαίτερα όσον αφορά τα έντυπα που χρησιμοποιούνται και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, ούτως ώστε να βεβαιωθούμε ότι αυτά συνάδουν πλήρως με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

4.5. Έλεγχος στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σχετικά με διασύνδεση αρχείων

Τον Ιούλιο του 2008 η Επίτροπος εξέδωσε Άδεια Διασύνδεσης Αρχείων μεταξύ του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Η Διασύνδεση αφορούσε τα στοιχεία που περιέχει το έντυπο N313, το οποίο αποτελεί την πιστοποίηση που παίρνει ο προτιθέμενος αγοραστής στο Κτηματολόγιο για να αποδείξει ότι έχει πληρώσει τους φόρους του, έτσι ώστε θα γίνει η μεταβίβαση του ακινήτου. Στη συνέχεια το έντυπο N313 σφραγίζεται από το Κτηματολόγιο και αποστέλλεται πίσω στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Σημειώνεται ότι τα δεδομένα που επρόκειτο να τύχουν διασύνδεσης τα είχε ήδη στη διάθεση του το Τμήμα

Εσωτερικών Προσόδων, που επιθυμούσε όμως να τα λαμβάνει σε ηλεκτρονική μορφή, από το Κτηματολόγιο, για πιο αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος.

Τον Ιούνιο του 2009 έγινε επί τόπου έλεγχος στο μηχανογραφημένο σύστημα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τους πιο κάτω λόγους:

1. Να εξεταστούν οι λεπτομέρειες της διαδικασίας με βάση την οποία αποστέλλονται οι πληροφορίες ηλεκτρονικά στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων,
2. Να ελεγχθούν ότι τα στοιχεία που περιλάμβανε η διασύνδεση είναι μόνο αυτά για τα οποία έχει εκδοθεί η Άδεια Διασύνδεσης,
3. Να εξακριβωθεί ότι το πεδίο «ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ» θα περιοριζόταν στην τελευταία εγγραφή μόνο, όπως ήταν ο όρος παραχώρησης της Άδειας Διασύνδεσης,
4. Να ελεγχθεί ότι διασύνδεση γίνεται όντως μέσω διαδικτύου.

Οι απαντήσεις που λήφθηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και τα ευρήματα του ελέγχου ήταν τα απαιτούμενα και ικανοποιηθήκαμε ότι η επεξεργασία πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους με βάση τους οποίους δόθηκε η Άδεια Διασύνδεσης.

5. Συνεργασία με άλλους Οργανισμούς

5.1. Πρόταση για δημιουργία Ευρωπαϊκού Καταλόγου για καταδικασθέντες πολίτες τρίτων χωρών (Convicted Third Country Nationals CTCN INDEX)

Το Γραφείο της Επιτρόπου είχε στενή συνεργασία με την Αστυνομία στο θέμα της Πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για δημιουργία Ευρωπαϊκού Καταλόγου για καταδικασθέντες πολίτες τρίτων χωρών (Convicted Third Country Nationals CTCN INDEX).

Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Διοικητικών Αρχών των Κρατών Μελών, για ποινικές καταδίκες ευρωπαίων πολιτών, προβλέπεται από τις Αποφάσεις Πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ και 2009/315/ΔΕΥ, οι οποίες αφορούν τη δημιουργία και τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού συστήματος (European Criminal Record Information System - ECRIS). Οι Αποφάσεις αυτές δε δημιουργούν στα Κράτη Μέλη υποχρέωση να ανταλλάσσουν πληροφορίες για ποινικές καταδίκες πολιτών από τρίτες χώρες. Η δημιουργία του εν λόγω Καταλόγου (CTCN INDEX) κρίθηκε απαραίτητη με σκοπό να δημιουργηθεί υποχρέωση στη Διοικητική Αρχή ενός Κράτους Μέλους να ενημερώνει κατόπιν σχετικού αιτήματος τις Αρχές άλλων Κρατών Μελών για ποινικές καταδίκες που έχουν επιβληθεί σε πολίτες τρίτων χωρών στο Κράτος αυτό.

Το Σεπτέμβριο του 2009 συμμετείχαμε σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Αρχηγείο Αστυνομίας με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της εταιρείας UNISYS, στην οποία η Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση της μελέτης για τη δημιουργία και λειτουργία του πιο πάνω συστήματος/ καταλόγου. Σκοπός της συνάντησης ήταν η συζήτηση των διαφόρων επιλογών για την τεχνική και διαδικαστική δομή του συστήματος. Ορισμένοι παράμετροι που συζητήθηκαν ήταν κατά πόσο θα πρέπει να δημιουργηθεί μια κεντρική βάση δεδομένων ή να κτιστεί ένα αποκεντρωμένο σύστημα και κατά πόσο το νομικό πλαίσιο για τη δημιουργία και τη λειτουργία του προτεινόμενου συστήματος/ καταλόγου θα πρέπει να επιτρέπει και την ανταλλαγή βιομετρικών δεδομένων, δηλαδή τα δακτυλικά αποτυπώματα πολιτών τρίτων χωρών που έχουν καταδικαστεί για ποινικά αδικήματα σε κράτος μέλος.

Τόσο κατά τη συνάντηση όσο και σε κατοπινή αλληλογραφία μας δόθηκε η ευκαιρία για υποβολή απόψεων για τα πιο πάνω, οι οποίες περιλήφθηκαν στην έκθεση που ετοίμασε η εταιρεία UNISYS, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5.2. Internal Market Information (IMI) System

Το Σύστημα αυτό δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή μεταξύ αρμόδιων εθνικών αρχών δεδομένων που αφορούν παροχές υπηρεσιών που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε άλλα Κράτη Μέλη του Ε.Ο.Χ., στα πλαίσια εφαρμογής των σχετικών Οδηγιών 2005/36/ΕΚ και 2006/123/ΕΚ, οι οποίες αφορούν την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων και την παροχή υπηρεσιών αντίστοιχα.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού έχει οριστεί ως ο Εθνικός Συντονιστής για τη λειτουργία του συστήματος αυτού. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενεργεί ως ο Εξουσιοδοτημένος Συντονιστής για τις αρμόδιες Αρχές που εμπίπτουν στην Οδηγία για τα επαγγελματικά προσόντα και το Γραφείο Προγραμματισμού ενεργούσε ως Εξουσιοδοτημένος Συντονιστής για τις αρμόδιες Αρχές που εμπίπτουν στην Οδηγία για τις Υπηρεσίες.

Προσφέρθηκε καθοδήγηση στα εμπλεκόμενα Υπουργεία σε θέματα που αφορούσαν τις υποχρεώσεις των αρμόδιων εθνικών αρχών σε σχέση με την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων (παροχές υπηρεσιών) των οποίων τα προσωπικά δεδομένα τυγχάνουν επεξεργασίας μέσω του συστήματος IMI. Επίσης, σε συνεργασία με τον Εθνικό Συντονιστή συμβάλαμε στη σύνταξη Καθοδηγητικών Γραμμών για τη χρήση του συστήματος από τις αρμόδιες αρχές.

6. Ενημέρωση/ Εκπαίδευση

6.1. Ιστοσελίδα

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

English

Συνήθειες Ερωτήσεις | Χάρτης Πλοήγησης | Σύνδεσμοι | Επικοινωνία

Αναζήτηση:

▲ ΚΑΛΩΣΗΛΘΑΤΕ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Καλώς ήλθατε στην σελίδα του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Στη σελίδα μας μπορείτε να βρείτε μεταξύ άλλων πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας και τις υποχρεώσεις σας, τις αρμοδιότητες του Επιτρόπου, νομικά έγγραφα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τα διάφορα έντυπα προς συμπλήρωση.

Υπάρχουν επίσης σύνδεσμοι σε σελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε σελίδες Αρχών Προστασίας Δεδομένων άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

Κυβερνητική Πύλη Διαδικτύου με ένα κλικ, όλες οι υπηρεσίες κοντά σας!

28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΥΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΚΥΠΕΠ)

www.kypep.gov.cy

Η Ιστοσελίδα του Γραφείου στο Διαδίκτυο ενημερώνεται τακτικά με νέα σχετικά με Οδηγίες, Συστάσεις, συναντήσεις και ανακοινώσεις τύπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε.

Κατά το έτος 2009 είχε προστεθεί νέο μέρος στο οποίο αναρτούνται οι Οδηγίες του Γραφείου, ξεχωριστά για καλύτερο διαχωρισμό τους από τη νομοθεσία και συνεχίστηκε επίσης η ενημέρωση της ιστοσελίδας με τις αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις και συστάσεις που εκδίδονται από το Γραφείο.

6.2. Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Η 28^η Ιανουαρίου καθιερώθηκε το 2006 από το Συμβούλιο της Ευρώπης ως η Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την Ημέρα αυτή, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, διοργανώθηκε εκδήλωση στο Αίθριο της Βουλής, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι οργανισμών που έχουν συνεργασία με το Γραφείο μας τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα.

Ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία που έχουν οι Ευρωπαϊκές Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην αντιμετώπιση των αυξανόμενων προκλήσεων είναι η

μεταξύ τους συνεργασία και η ανταλλαγή εμπειριών. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, ζητήθηκε η συνδρομή και άλλων εθνικών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και στην πιο πάνω εκδήλωση παρουσιάστηκε συλλογική έκθεση με αφίσες και άλλο έντυπο και οπτικό – ακουστικό ενημερωτικό υλικό που οι Αρχές είχαν ετοιμάσει στα πλαίσια των δικών τους εκδηλώσεων.

6.3. Εκπαίδευση

6.3.1. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Κινητικότητας Leonardo da Vinci

Τον Οκτώβριο του 2009 το Γραφείο της Επιτρόπου είχε την ευκαιρία να φιλοξενήσει δυο συναδέλφους από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Πολωνίας, για περίοδο δύο εβδομάδων. Η επίσκεψη αυτή οργανώθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Κινητικότητας Leonardo da Vinci, στο οποίο συμμετείχαμε ως Οργανισμός Υποδοχής. Το Πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μέρος του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης και απευθύνεται, μεταξύ άλλων, σε εμπειρογνώμονες που επιθυμούν να διευρύνουν την επαγγελματική τους κατάρτιση, τόσο προς όφελος των ιδίων όσο και προς όφελος των οργανισμών τους.

Για τους σκοπούς της επίσκεψης οι συμμετέχουσες Αρχές συμφώνησαν σε ένα πρόγραμμα εργασιών, που σχεδιάστηκε με βάση τους ιδιαίτερους τομείς προστασίας προσωπικών δεδομένων στους οποίους ασχολούνται οι Πολωνοί συνάδελφοι.

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Κινητικότητας Leonardo da Vinci συνέβαλε στην ανταλλαγή γνώσεων, πρακτικών και εμπειριών σε σχέση με την εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας και με τον τρόπο με τον οποίο άλλες Αρχές λειτουργούν και χειρίζονται θέματα που απασχολούν και τη δική μας Αρχή.

Μέσα στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος λειτουργός του Γραφείου της Επιτρόπου θα φιλοξενηθεί για 15 μέρες, τον Μάρτιο του 2010, από την Πολωνική Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για να τύχει ανάλογης εκπαίδευσης.

6.3.2. Εκπαίδευση Προσωπικού

- Ένας λειτουργός του Γραφείου συμμετείχε στο Εργαστήριο της Κ.Α.Δ.Δ. με θέμα «Διαχείριση Διαβαθμισμένων Πληροφοριών - Φυσική και Ηλεκτρονική Ασφάλεια», που έγινε στις 8/10/2009.
- Δύο λειτουργοί του Γραφείου συμμετείχαν σε Ημερίδα της Cytanet με θέμα «Διαδίκτυο και Κοινωνική Δικτύωση», που έγινε στις 9/2/2009.
- Ένας λειτουργός του Γραφείου συμμετείχε σε Ημερίδα της Κ.Α.Δ.Δ. με θέμα «Η Πρόκληση της Προεδρίας της ΕΕ», που έγινε στις 25/5/2009.

6.4. Σεμινάρια/ Διαλέξεις

Όπως κάθε χρόνο το Γραφείο της Επιτρόπου ανταποκρίθηκε με προθυμία στην πρόσκληση για παρουσίαση διαλέξεων στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, στην Αστυνομική Ακαδημία, στην Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων κ.α.

Το 2009 παρουσιάστηκαν συνολικά 31 διαλέξεις ως ακολούθως:

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Υπηρεσία/ Οργανισμός	Αριθμός διαλέξεων	Θέμα
Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης – πρόγραμμα νεοεισερχομένων	17	Υποχρεώσεις της διοίκησης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων
Αστυνομική Ακαδημία	3	Μέτρα ασφαλείας της Αστυνομίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων
Αστυνομική Ακαδημία	2	Ανταλλαγή Πληροφοριών με βάση την Οδηγία της Ε.Ε.
Rotary Club της Λεμεσού	1	Ομιλία και ενημέρωση από την Επίτροπο
Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού	1	Οδηγία για τις υπηρεσίες λειτουργίας κλίματος εμπιστοσύνης μέσω της διοικητικής συνεργασίας
Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ)	3	Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων στον Τομέα των Εργασιακών Σχέσεων
Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων	1	Βασική εργατική νομοθεσία
Αστυνομική Ακαδημία	2	Πρόγραμμα εκπαίδευσης αστυνόμων/ υπαστυνόμων/ λοχιών
Τράπεζα Κύπρου	1	Η προστασία των προσωπικών δεδομένων
ΣΥΝΟΛΟ	31	

6.5. Πληροφόρηση και Καθοδήγηση

Λειτουργοί του Γραφείου εξυπηρετούν καθημερινά τους πολίτες μέσω τηλεφώνου. Τα πλείστα τηλεφωνήματα αφορούν την υποβολή καταγγελιών/ παραπόνων. Τα δε υπόλοιπα σχετίζονται με ερωτήματα για τις διατάξεις του Νόμου, τη νομιμότητα κάποιας επεξεργασίας και γενικά τη συμμόρφωση με το Νόμο.

Το 2009 καταγράφηκαν 862 τηλεφωνικές κλήσεις, οι περισσότερες από τις οποίες αφορούσαν την υποβολή παραπόνου για αποστολή ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων.

7. Νομοθετικές Ρυθμίσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 23 (θ) του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, ο Επίτροπος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αποφαινεται για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Στα πλαίσια αυτής της αρμοδιότητας η Επίτροπος κλήθηκε να εκφέρει γνώμη, κατά το στάδιο της ετοιμασίας αριθμού νομοσχεδίων που περιλάμβαναν διατάξεις σχετικές με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και εξέφρασε τις απόψεις της ενώπιον διαφόρων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών σχετικά με τα πιο κάτω θέματα:

- Κύρωση της Συμφωνίας με τη Σερβία για καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
- Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Κέντρων Αναψυχής Νόμο.
Κατόπιν ερωτήματος δικηγορικού Γραφείου το 2006 η Επίτροπος εξέτασε κατά πόσο οι πρόνοιες των περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών (ΚΔΠ 136/72) παραβίαζαν οποιαδήποτε διάταξη του Νόμου 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε.
Βάσει των πιο πάνω Κανονισμών ο εργοδότης σε ξενοδοχειακή επιχείρηση είναι υποχρεωμένος να αναρτά κατάλογο σε περίοπτο μέρος, στον οποίο αναγράφεται για κάθε εργαζόμενο το όνομα, το ωράριο καθηκόντων, η χρονική περίοδος εργοδότησης, το ποσοστό δικαιώματος υπηρεσίας, οι ημεραργίες και ο αριθμός ημερών αδειών. Ο κατάλογος πρέπει, επίσης, να κοινοποιείται προς τον Επαρχιακό Λειτουργό Εργασίας.
Η Επίτροπος έκρινε ότι η ανάρτηση του καταλόγου δεν παραβιάζει τις πρόνοιες της Νομοθεσίας επειδή, κατά κύριο λόγο, γίνεται προς το συμφέρον των εργαζομένων και με τη συγκατάθεση τους. Σ' ότι αφορά το θέμα της κοινοποίησης του καταλόγου στον Επαρχιακό Λειτουργό Εργασίας η Επίτροπος ζήτησε από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων να μεριμνήσει για τη διαγραφή της παραγράφου αυτής γιατί η πιο πάνω κοινοποίηση του καταλόγου είναι υπερβολική και δεν είναι απαραίτητη για την άσκηση των οποιωνδήποτε αρμοδιοτήτων του Τμήματος.
Οι πρόνοιες των εν λόγω Κανονισμών υπάρχουν αυτούσιες και στον περί Κέντρων Αναψυχής Νόμο και Κανονισμούς και αυτός ήταν ο λόγος που η Επίτροπος κλήθηκε να συμμετάσχει στις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που μελετούσε το νομοσχέδιο τροποποίησης του περί Κέντρων Αναψυχής Νόμου.
- Συνεδρίαση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών και Αξιών για τη «συμπεριφορά και τον τρόπο λειτουργίας της ΚΥΠ σε σχέση με τις δραστηριότητες των πολιτικών κομμάτων»
- Συνεδρίαση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών και Αξιών για το θεσμικό ζήτημα της δυνατότητας πρόσβασης των πολιτών σε δημόσια έγγραφα και πληροφορίες που τους αφορούν.

Πρόταση για τροποποίηση του περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμου του 1989 (Νόμος 174/89), όπως τροποποιήθηκε

Κατόπιν συνάντησης με εκπρόσωπους των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά την οποία συζητήθηκαν διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση του περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμου (Νόμος 174/89) όπως τροποποιήθηκε, με σκοπό την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του, η Επίτροπος υπόβαλε και γραπτώς προς τον Διευθυντή των Υπηρεσιών απόψεις για την αντιμετώπιση του θέματος.

Έχοντας απορρίψει διάφορες εισηγήσεις που θα είχαν σαν αποτέλεσμα την πρακτική «fishing» (δηλαδή τη συλλογή, εκ των προτέρων, δεδομένων που ο υπεύθυνος επεξεργασίας πιθανό να χρειαστεί μεταγενέστερα) η Επίτροπος, μεταξύ άλλων, εξέφρασε την άποψη ότι ο πλέον δόκιμος τρόπος για την ικανοποίηση του πιο πάνω σκοπού είναι η τροποποίηση του Νόμου ώστε να προνοεί για τη δημιουργία μητρώου στο οποίο θα καταχωρούνται τα στοιχεία των ασφαλισμένων εργοδοτών και ο αριθμός του συμβολαίου που έχουν συνάψει με ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και για το όργανο που θα είναι αρμόδιο για τη σύσταση και λειτουργία του μητρώου, με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των υποχρεώσεων των εργοδοτών που απορρέουν από το Νόμο αυτό.

8. Διεθνείς Δραστηριότητες

8.1. 31^ο Διεθνές Συνέδριο Επιτρόπων Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Η Επίτροπος συμμετείχε στο 31 Διεθνές Συνέδριο των Επιτρόπων Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στις 4-6 Νοεμβρίου 2009. Στο Συνέδριο έκαναν παρουσιάσεις, μεταξύ άλλων, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η Secretary of US Department of Homeland Security και εκπρόσωποι των εταιρειών Walt Disney, Fox Interactive Media και Microsoft, του κοινωνικού δικτύου My Space, του προγράμματος «EU Kids on Line Project 2» και των περιοδικών εκδόσεων Legal & Business Affairs και The Future of Privacy Forum.

Τα θέματα που συζητήθηκαν κατά το Συνέδριο που είχε σαν θέμα "Privacy: Today is tomorrow" ανέδειξαν την ανάγκη επίτευξης μιας ισορροπίας μεταξύ του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής και της ανάγκης για ασφάλεια από τους νέους κινδύνους που απειλούν τις σύγχρονες κοινωνίες, όπως η τρομοκρατία και το διαδικτυακό έγκλημα. Είναι δύσκολο να φανταστούμε ποιες θα είναι οι μελλοντικές χρήσεις του διαδικτύου και πως αυτές θα επηρεάζουν την ιδιωτική μας ζωή. Είναι όμως σημαντικό να διερωτηθούμε σε πιο βαθμό επιθυμούμε αυτές οι χρήσεις να παρεμβαίνουν στην ιδιωτική μας ζωή.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό στόχο της κοινωνίας της πληροφορίας, αν επιθυμούμε να είμαστε προετοιμασμένοι για την επιρροή των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων στη συμπεριφορά των παιδιών. Όμως ο στόχος αυτός δεν πρέπει να προβληματίζει μόνο τις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, αλλά και τις ίδιες τις οικογένειες τους και άλλους κοινωνικούς, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Ένα άλλο θέμα που απασχόλησε το Συνέδριο ήταν η ιδιωτική ζωή στο χώρο εργασίας. Ο χώρος εργασίας σταδιακά εξελίσσεται σε ένα περιβάλλον που υπόκειται σε ολοένα και περισσότερους ελέγχους. Η χρήση κλειστών κυκλωμάτων παρακολούθησης αποτελεί πλέον συνηθισμένο φαινόμενο, ενώ εξίσου ανησυχητική είναι και η παρακολούθηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών των υπαλλήλων, της χρήσης του διαδικτύου, και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Παράλληλα, η χρήση καινούργιων τεχνολογικών εφαρμογών όπως συστημάτων βιομετρίας, GPS και RFID προβληματίζουν έντονα τις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Το Συνέδριο κατέληξε ότι στα πλαίσια του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης και της κατάρτησης των φυσικών και χρονικών συνόρων, η πρόκληση είναι να βρεθεί κοινό έδαφος για να ρυθμιστεί ομοιόμορφα το θέμα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της κυκλοφορίας των πληροφοριών.

8.2. Εαρινή Σύνοδος Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Η Ετήσια Εαρινή Σύνοδος των Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων έλαβε χώρα στο Εδιμβούργο της Σκωτίας στις 23 και 24 Απριλίου 2009.

Στη Σύνοδο αυτή παρουσιάστηκε Έκθεση τις εταιρείας RAND Europe σχετικά με την αναθεώρηση της Οδηγίας 95/46/EK, η ετοιμασία της οποίας είχε ανατεθεί στην εταιρεία από τον Επίτροπο του Ηνωμένου Βασιλείου και έγινε στη συνέχεια συζήτηση για την αναγκαιότητα οποιασδήποτε αναθεώρησης ως και για τις αδυναμίες της Οδηγίας.

Κατά τη διάρκεια της Συνόδου υιοθετήθηκαν επίσης η Έκθεση Προόδου του Working Party on Police and Justice (που είναι ένα όργανο της Εαρινής Συνόδου), η Δήλωση για το μέλλον της Προστασίας των Δεδομένων στην Ευρώπη, η Απόφαση για διμερείς και πολυμερείς Συμφωνίες και ο κατάλογος για συνεργασία και εποπτεία στον τομέα της επιβολής του νόμου στην Ευρώπη.

8.3. Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29

Η πιο πάνω Ομάδα έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK και είναι ένα ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής.

Τα καθήκοντα της Ομάδας ορίζονται στο άρθρο 30 της Οδηγίας 95/46/EK, καθώς και στο άρθρο 15 της Οδηγίας 2002/58/EK σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Στα πλαίσια της αντιμετώπισης από την Ομάδα επίκαιρων θεμάτων με τα οποία ασχολείται η Ομάδα, θεωρήθηκε χρήσιμη η παρουσία εκπροσώπων οργανισμών που επηρεάζονται από τις συζητήσεις κατά τις συναντήσεις της Ομάδας, ούτως ώστε να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις τους και να απαντήσουν σε ερωτήματα από τα μέλη της Ομάδας.

Έτσι κατά τη διάρκεια του 2009 έγιναν οι πιο κάτω συναντήσεις:

- Ως αποτέλεσμα της Γνώμης που είχε εκδώσει το 2008 σε σχέση με τις μηχανές αναζήτησης (search engines), εκπρόσωποι των κυρίων οργανισμών που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες (Google, Yahoo, Microsoft) παραβρέθηκαν σε συνάντηση με την Ομάδα Εργασίας για να απαντήσουν σε ερωτήσεις που είχαν ετοιμαστεί από τον Επίτροπο Προστασίας του Βερολίνου κ. Alexander Dix και να παρουσιάσουν τις θέσεις τους σχετικά με το περιεχόμενο της Γνώμης.
- Πραγματοποιήθηκε επίσης συνάντηση με εκπροσώπους της WADA (World Anti-Doping Authority) για συζήτηση των Διεθνών Προτύπων για την Προστασία της Ιδιοκτησίας και των Προσωπικών Δεδομένων που έχουν εκδοθεί από την Αρχή στα πλαίσια της προσπάθειας για πάταξη της doping στα διάφορα αθλήματα. Εκδόθηκε δε δεύτερη Γνώμη της Ομάδας για το θέμα αυτό.
- Ύστερα από εκτενείς συζητήσεις εκδόθηκε Γνώμη σχετικά με τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (on-line social networking) και έγινε στη συνέχεια συνάντηση με εκπροσώπους τριών παροχών (Facebook, Network, Studirz) που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

Στην ιστοσελίδα της Ομάδας για την οποία υπάρχει σύνδεσμος (link) από την ιστοσελίδα του Γραφείου βρίσκονται τα έγγραφα τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ομάδα, που εκτός από εκείνα που αναφέρθηκαν πιο πάνω, περιλαμβάνουν και Γνώμη για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των παιδιών και Γνώμη σχετικά με τις προτάσεις για τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/EK για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

8.4. Εθνικές Αρχές υπεύθυνες για την επιβολή μέτρων σχετικά με την ανεπιθύμητη εμπορική επικοινωνία (National Authorities involved with enforcement measures relating to unsolicited commercial communications or 'spam' - CNSA)

Η Ομάδα αυτή που είναι γνωστή και ως CNSA (Contact Network of Spam Authorities) αποτελείται από εθνικές αρχές χωρών της ΕΕ που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση υποθέσεων ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων (spam).

Λειτουργός του Γραφείου συμμετείχε στη 14^η συνάντηση του CNSA στις Βρυξέλλες και στο συνέδριο που διοργανώθηκε στη Λισσαβόνα σε συνεργασία με το δίκτυο London Action Plan, το οποίο είναι ένα διεθνές δίκτυο για καταπολέμηση του spam

Κατά τη 14^η συνάντηση στις Βρυξέλλες παρουσιάστηκαν διάφορες δραστηριότητες της κάθε χώρας όσο αφορά την καταπολέμηση του spam με αναφορά στη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στη διερεύνηση και στα αποτελέσματα. Ακολούθησε συζήτηση ως προς τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε χώρα και μεταξύ άλλων διαφάνηκε ότι:

- Το πρόβλημα των μηνυμάτων spam σε κινητά τηλέφωνα φαίνεται να αυξάνεται διαρκώς σε όλες τις χώρες και πρέπει να ληφθούν μέτρα καταστολής του προτού εξαπλωθεί περισσότερο.
- Στις περισσότερες χώρες το ύψος των ποινών δεν είναι ικανοποιητικό ώστε να αποτρέψει την αποστολή παράνομων διαφημιστικών μηνυμάτων.
- Το πρόβλημα καταπολέμησης των spam είναι ογκώδες και δυσανάλογο του προσωπικού που απασχολείται για την καταπολέμηση του.

Στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα ο κ. Joe Carthy, Head of School στο University College of Dublin, School of Computer Science and Informatics, τόνισε την ανάγκη για εκπαίδευση για την καταπολέμηση του ηλεκτρονικού εγκλήματος. Το University College of Dublin αναγνώρισε την ανάγκη αυτή και την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά θα αποφοιτήσουν αρκετοί επιστήμονες με τις εξειδικεύσεις: MSc in Digital Investigation (for Industry) και Masters Degree in Forensic Computing & Cybercrime Investigation. Κατά τη διάρκεια των σπουδών οι μαθητευόμενοι εργάζονται σε συνεργασία με την Europol. Παρόμοια προγράμματα προσφέρουν και ορισμένα πανεπιστήμια της Γαλλίας.

Το CENTRE (Cybercrime of Excellence Network for Training Research and Education) παρατήρησε ότι η λύση στην καταπολέμηση του ηλεκτρονικού εγκλήματος είναι η συνεργασία των τριών δυνάμεων: ακαδημαϊκής, βιομηχανικής και νομικής, σε τοπικό επίπεδο αρχικά και στη συνέχεια ο διαμοιρασμός της πραγματογνωμοσύνης σε διεθνές επίπεδο. Έτσι υπέβαλε ένα ερευνητικό έργο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2009 το οποίο βρίσκεται υπό εξέταση. Το έργο αναμένεται να αρχίσει το

2010 και να επεκταθεί σε άλλες χώρες το 2011. Μέχρι στιγμής έχουν επιδείξει ενδιαφέρον για συμμετοχή στο πρόγραμμα 10 χώρες στην Ευρώπη, Ασία και Μέση Ανατολή.

Έγινε, επίσης, αναφορά στους νέους τύπους spam όπως για παράδειγμα η αποστολή μηνυμάτων spam μέσω των κοινωνικών δικτύων (social networks). Στην Ολλανδία, η OPTA (Ανεξάρτητη Ολλανδική Αρχή Τηλεπικοινωνιών), έχει διερευνήσει ένα τέτοιο περιστατικό όπου ένας 19χρονος έγραψε ένα προγραμματιστικό κώδικα (script) που δημιουργούσε λογαριασμούς (accounts) στο Facebook και έστειλε μηνύματα σε λογαριασμούς άλλων χρηστών. Στα μηνύματα χρησιμοποιούσε το όνομα κάποιου από τους φίλους του παραλήπτη (Facebook friends) ώστε να γίνονται πιο πειστικά και τον καλούσε να επισκεφτεί συγκεκριμένη ιστοσελίδα στην οποία προσπαθούσαν να του αποσπάσουν χρήματα.

Στο συνέδριο συμμετείχαν ομιλητές από τις μεγαλύτερες τράπεζες της Πορτογαλίας. Οι τράπεζες στην προσπάθειά τους να καταπολεμήσουν τα spam και τις διάφορες απάτες κάνουν χρήση της κρυπτογράφησης, διατηρούν τα συστήματά τους όσο πιο απλά γίνεται (η πολυπλοκότητα συνήθως δημιουργεί αδυναμίες στην ασφάλεια των συστημάτων) και εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα προστασίας.

Ανέφεραν, επίσης, τη σημασία της εκπαίδευσης των πελατών τους, ώστε να μην πέφτουν θύματα στις διάφορες απάτες. Συχνά αποστέλλονται πλαστά μηνύματα τα οποία είναι κατασκευασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να δίνεται η εντύπωση ότι έχουν αποσταλεί από την τράπεζα τους και προσπαθούν να τους ξεγελάσουν για να δώσουν τους κωδικούς πρόσβασης τους στο λογαριασμό ηλεκτρονικής πρόσβασης τους στις υπηρεσίες της τράπεζας μέσω του Διαδικτύου (online banking). Ο κόσμος πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι οι τράπεζες δε θα του ζητήσουν ποτέ πληροφορίες μέσω email ή μέσω Διαδικτύου. Άλλοι κύριοι στόχοι τους είναι να εκπαιδεύσουν τους πελάτες τους ώστε να επιλέγουν καλούς κωδικούς πρόσβασης (passwords), να ακολουθούν τους κανονισμούς και να έχουν πρόσβαση στο λογαριασμό τους από ασφαλή ηλεκτρονικό υπολογιστή.

8.5. Διεθνής Ομάδα Εργασίας για την Προστασία των Δεδομένων στις Τηλεπικοινωνίες (International Working Group for Data Protection in Telecommunications)

Η Ομάδα αυτή, που αποτελείται από αρχές προστασίας δεδομένων, κυβερνητικές αρχές, αντιπροσώπους διεθνών οργανισμών και επιστήμονες από όλο τον κόσμο, ασχολείται με την έκδοση οδηγιών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις τηλεπικοινωνίες. Η Ομάδα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής στο Διαδίκτυο.

Στις συναντήσεις συζητούνται διάφορα επίκαιρα θέματα όπως προστασία των προσωπικών δεδομένων στις υπηρεσίες Διαδικτύου (Web services), τηλεφωνία μέσω Διαδικτύου (Internet Telephony or Voice Over IP), ηλεκτρονικά αρχεία ασθενών, spam και προϊόντα που περιέχουν Radio Frequency Identification (RFID) Chips.

Μετά από συζήτηση των θεμάτων από όλους τους παρευρισκομένους ετοιμάζεται κείμενο με τις θέσεις και εισηγήσεις της Ομάδας στο κάθε θέμα. Τα κείμενα / οδηγίες

της Ομάδας είναι διαθέσιμα στο Διαδίκτυο στην σελίδα: <http://www.datenschutz-berlin.de/doc/int/iwgdppt/>.

Πραγματοποιούνται συναντήσεις δύο φορές το χρόνο. Κατά το 2009 το Γραφείο της Επιτρόπου συμμετείχε στην 45^η συνάντηση της Ομάδας στην Σόφια και στην 46^η συνάντηση στο Βερολίνο.

Ορισμένα από τα νέα θέματα που συζητήθηκαν στις πιο πάνω συναντήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Η Ιταλική Αρχή έχει κάνει εισήγηση προς τις εταιρείες κατασκευής κινητών τηλεφώνων να μελετήσουν κατά πόσο είναι δυνατό να κρυπτογραφούνται τα στοιχεία επαφών (αριθμοί τηλεφώνων) που είναι καταχωρημένα στη μνήμη του τηλεφώνου.
- Παρουσιάστηκε μια μελέτη που γίνεται με τίτλο «Privacy-aware web» η οποία ψάχνει τρόπους να αντιμετωπιστεί η πρόκληση των αποκεντρωμένων συστημάτων Διαδικτύου σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι να δημιουργούνται συστήματα στα οποία οι χρήστες να είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους και να ενσωματωθούν οι νομοθεσίες σε κωδικοποιημένη μορφή στα συστήματα αυτά ώστε τα συστήματα να αναγνωρίζουν όταν γίνεται παραβίαση / κατάχρηση προσωπικών δεδομένων.
- Εκπρόσωπος του Privacy Office του Department of Homeland Security (DHS) των Ηνωμένων Πολιτειών έκανε παρουσίαση σχετικά με τα Privacy Impact Assessments (PIA). Το Privacy Office του DHS απαιτεί από όλα τα τμήματα της Αμερικάνικης Κυβέρνησης για κάθε νέο σύστημα που ετοιμάζεται, το οποίο επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα (εκτός από αυτά που αφορούν θέματα εθνικής ασφάλειας), να του υποβάλουν PIA τα οποία έχουν συγκεκριμένη μορφή και πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με το σκοπό και τις χρήσεις του συστήματος, το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων, τις εσωτερικές διασυνδέσεις και τις εξωτερικές κοινοποιήσεις στοιχείων, διαδικασίες άσκησης δικαιώματος πρόσβασης και αντίρρησης και μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονται.
- Έγινε ενημέρωση από την εταιρεία Symantec (η οποία παρέχει το πρόγραμμα Norton Antivirus) σχετικά με νέα virus: Τα συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών σήμερα διατρέχουν πολλούς κινδύνους και είναι περισσότερο εκτεθειμένα στα virus λόγω του ότι δεν υπάρχει πλέον περίμετρος του συστήματος η οποία θα περιφραχτεί αλλά υπάρχουν πολλές εισοδοί στο σύστημα όπως διασυνδέσεις με άλλα συστήματα και εξωτερικές προσβάσεις στα συστήματα π.χ. από υπάλληλους των εταιρειών οι οποίοι ενώνονται στο σύστημα της εταιρείας μέσω φορητού υπολογιστή.

Τα τελευταία 4-5 χρόνια τα νέα virus κάνουν πιο λίγες ζημιές και διαδίδονται πιο αργά ώστε να περνούν απαρατήρητα και να μην εντοπίζονται εύκολα από τα συστήματα anti-virus. Πολλά από τα νέα virus προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την άγνοια των χρηστών του Διαδικτύου (τεχνική που ονομάζεται social engineering) όπως για παράδειγμα αρκετές ιστοσελίδες παρουσιάζουν ένα μήνυμα στο χρήστη ότι δήθεν ο υπολογιστής του έχει προσβληθεί από virus και καλούν

το χρήστη να κατεβάσει ένα πρόγραμμα για να καθαρίσει το virus αλλά στην ουσία το πρόγραμμα που κατεβάζουν είναι virus.

- Η εταιρεία Google έχει ανακοινώσει ότι θα δίνει στους χρήστες τη δυνατότητα να βλέπουν τα advertising profiles τους, το οποίο είναι πολύ θετικό βήμα το οποίο προτρέπουν και άλλες εταιρείες να ακολουθήσουν.
Σχετικά με τη νέα υπηρεσία της Google, το Street view, αρκετοί εκπρόσωποι των άλλων χωρών συμφώνησαν ότι το πρόγραμμα που εφάρμοσε η εταιρεία Google για την θόλωση των προσώπων που εμφανίζονται στις φωτογραφίες είναι πολύ αποτελεσματικό, αλλά ακόμη και στις μεμονωμένες περιπτώσεις όπου εντοπίστηκαν πρόσωπα τα οποία μπορούσαν να αναγνωριστούν η εταιρεία Google είχε ανταποκριθεί πολύ γρήγορα στα αιτήματα για τη θόλωση τους.

8.6. Εργαστήρι Χειρισμού Υποθέσεων

Το Γραφείο της Επιτρόπου διοργάνωσε στην Κύπρο το 20^ο Εργαστήρι Χειρισμού Υποθέσεων στις 22 και 23 Οκτωβρίου 2009.

Στο Εργαστήρι αυτό συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Διοργανώνεται δύο φορές το χρόνο, ασχολείται με θέματα της επικαιρότητας και γίνεται συζήτηση και ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά το χειρισμό παραπόνων.

Στο 20^ο Εργαστήρι, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Mediterranean στη Λεμεσό, συμμετείχαν 55 λειτουργοί από 30 Ευρωπαϊκές Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, περιλαμβανομένων και λειτουργών που εκπροσωπούσαν τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και την Επιτροπή της Ε.Ε.

Για την καλύτερη διοργάνωση του Εργαστηρίου το Γραφείο μας συνεργάστηκε με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, με τη βοήθεια του οποίου αναπτύχθηκε ιστοσελίδα, για σκοπούς εγγραφής και παροχής πληροφοριών για τη διαμονή των συμμετεχόντων, διανομής των εγγράφων του Εργαστηρίου και παροχής πληροφοριών για την ιστορία της Λεμεσού και της Κύπρου γενικά.

Η επιλογή των θεμάτων που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν στο εργαστήρι έγινε με βάση ένα ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στις διάφορες αντιπροσωπίες πριν την διεξαγωγή του Εργαστηρίου με σκοπό να διακρίνει τα επίκαιρα θέματα που απασχολούσαν τις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Με βάση τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου τα θέματα που επιλέγηκαν για συζήτηση ήταν: -

- Το Διαδίκτυο, με ιδιαίτερη έμφαση στον καταμερισμό των ευθυνών όσο αφορά τη δημοσίευση προσωπικών δεδομένων που γίνονται σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης όπως το facebook, καθώς και σε εισηγήσεις για ενημέρωση των ανηλίκων για τους κινδύνους στο διαδίκτυο.
- Ανταλλαγή εμπειριών για τη Βίντεο-Παρακολούθηση
- Το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων και ειδικότερα όσον αφορά την πληροφόρηση για τους αποδέκτες των δεδομένων, σε συνέχεια της απόφασης Rijkeboer του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

- Ο εργασιακός τομέας με επίκεντρο τη χρήση των βιομετρικών δεδομένων στην εργασία.
- Η ανάλυση επίκαιρων θεμάτων στον τραπεζικό τομέα.

Οι περισσότερες παρουσιάσεις που έγιναν προσανατολιζόνταν σε θέματα καλών πρακτικών και κάποιες αφορούσαν θέματα νομικής φύσεως.

Ένα από τα θέματα που αναλύθηκαν στο συνέδριο ήταν μία υπόθεση που απασχόλησε τον προηγούμενο χρόνο την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Ηνωμένου Βασιλείου και αφορούσε την αποκάλυψη μιας παράνομης βάσης δεδομένων με προσωπικά δεδομένα οικοδόμων/ εργατών σε οικοδομές. Η εν λόγω βάση δεδομένων περιλάμβανε μεταξύ άλλων και δεδομένα για τη συμμετοχή των οικοδόμων σε συντεχνία, τις προσωπικές τους σχέσεις, καθώς και πληροφορίες για το επαγγελματικό τους ιστορικό. Τη δημιούργησε ένας ιδιώτης, φυσικό πρόσωπο, με σκοπό να την πουλήσει στη συνέχεια σε ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

Οι συμμετέχοντες στο Εργαστήρι κλήθηκαν να απαντήσουν με ποιο τρόπο θα αντιμετώπιζαν παρόμοια υπόθεση στη χώρα τους και από τις απαντήσεις που δόθηκαν σημειώνουμε τα πιο κάτω:

- Όλοι συμφώνησαν ότι η δημιουργία της εν λόγω βάσης δεδομένων ήταν παράνομη.
- Παρατηρήθηκε εντούτοις μια ποικιλία στις αρμοδιότητες των διαφόρων Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Παρόλο που όλες οι Αρχές συμφώνησαν ότι θα έπρεπε να γίνει επιτόπιος έλεγχος, για κάποιες από αυτές ο έλεγχος θα μπορούσε να γίνει μόνο με τη συγκατάθεση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Επίσης, προέκυψε ότι μόνο μερικές Αρχές έχουν την δυνατότητα να κατάσχουν τον εξοπλισμό ή/ και να δώσουν δημοσιότητα στο θέμα.
- Οι πλείστες Αρχές έχουν τη δυνατότητα να επιβάλουν διοικητικές κυρώσεις ή/ και χρηματικές ποινές.
- Επειδή πολλές Οικοδομικές Εταιρείες/ Εργολάβοι κοινοποίησαν δεδομένα των οικοδόμων/ υπαλλήλων τους στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την δημιουργία της βάσης δεδομένων, όλες οι Αρχές συμφώνησαν ότι θα έπρεπε να επιβληθούν κυρώσεις και σε αυτούς που τα κοινοποίησαν.
- Κάποιες Αρχές σημείωσαν ότι η υπόθεση θα έπρεπε να εξεταστεί παράλληλα με την νομοθεσία για το εργατικό δίκαιο, δεδομένου ότι εμπλέκονταν και άλλα νομικά θέματα, όπως για παράδειγμα ο αποκλεισμός κάποιων εργατών από την εργασία τους επειδή ήταν μέλη συντεχνίας.
- Σημειώθηκε ότι οι Αρχές ίσως να είχαν την ηθική και/ ή νομική υποχρέωση να ενημερώσουν τα υποκείμενα των δεδομένων για την εν λόγω παρανομία ούτως ώστε να κινηθούν νομικά εναντίον του υπεύθυνου επεξεργασίας, αν το επιθυμούσαν.
- Οι πλείστες Αρχές δήλωσαν ότι θα κατάγγελλαν την υπόθεση στις δικτυικές αρχές για ποινικές διώξεις.

Από τα πιο πάνω προκύπτει το ερώτημα κατά πόσο οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων θα χρειαζόνταν πιο ενισχυμένες αρμοδιότητες και εξουσίες.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα που συζητήθηκε στο 20^ο Εργαστήρι αφορούσε τον αντίτυπο σε συνέχεια της απόφασης Rijkeboer του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου,

σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 12 της Οδηγίας 95/46/EK, και πιο συγκεκριμένα για το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων που αφορά τους αποδέκτες,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο δήλωσε ξεκάθαρα στην απόφαση του ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που αφορούν τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των προσωπικών δεδομένων και για το περιεχόμενο των δεδομένων που κοινοποιήθηκαν, επίσης σε σχέση με το παρελθόν.

Από την ανάλυση της απόφασης αυτής, που έγινε από τους συμμετέχοντες στο Εργαστήριο προέκυψε ότι υπήρχαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών προσεγγίσεων. Πιο συγκεκριμένα, δεν υπάρχουν σαφείς διατάξεις στις νομοθεσίες των διαφόρων κρατών-μελών αναφορικά με το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων το οποίο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του υποκείμενου των δεδομένων που ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης και ούτε υπάρχει σαφής ερμηνεία του όρου «αποδέκτης», δεδομένου ότι σε κάποιες περιπτώσεις η πληροφορία περιλαμβάνει τα ονόματα των μεμονωμένων οντοτήτων στους οποίους κοινοποιήθηκαν τα δεδομένα, ενώ σε κάποιες άλλες περιπτώσεις γίνεται αναφορά μόνο στις κατηγορίες των αποδεκτών.

Με την απόφαση του το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απαιτεί από τα κράτη-μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν το δικαίωμα πρόσβασης όπως αναφέρεται πιο πάνω, και η απόφαση περιέχει χρήσιμες οδηγίες για τον σκοπό αυτό. Συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάσισε ότι το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων πρέπει να είναι το αποτέλεσμα μιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής του υποκειμένου και των δυσκολιών που προϋποθέτει η αποθήκευση της πληροφορίας αυτής από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Το Εργαστήριο θεώρησε χρήσιμο να θέσει το ζήτημα ενώπιον της Εαρινής Συνόδου για να επιστήση την προσοχή τους αναφορικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων κατά την εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 12 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, με συνέπεια την απόφαση αυτή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Η όλη διεξαγωγή του 20^{ου} Εργαστηρίου από το Γραφείο μας θεωρήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες πολύ επιτυχής, τόσο από πλευράς των θεμάτων που συζητήθηκαν όσο και από πλευράς διοργάνωσης, και είναι με μεγάλη ευχαρίστηση που δεχτήκαμε τα συγχαρητήρια τους.

8.7. Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και την Δικαιοσύνη (Working Party on Police and Justice- WPPJ)

Η Ομάδα αυτή αποτελεί θεσμικό Όργανο της Εαρινής Συνόδου των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, με αρμοδιότητα να παρακολουθεί εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό χώρο σε θέματα Αστυνομίας και Δικαιοσύνης.

Ορισμένα από τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2009 ήταν:

- Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη σύναψη συμφωνίας με αντικείμενο τη παροχή στο Υπουργείο Οικονομικών των Ηνωμένων Πολιτειών δεδομένων χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων που αφορούν πληρωμές, με στόχο την

πρόληψη και τη καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης τρομοκρατών (Terrorist Finance Tracking Program - TFTP).

- Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη σύναψη συμφωνίας με σκοπό την υιοθέτηση βασικών αρχών προστασίας προσωπικών δεδομένων που θα ενσωματώνονται σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ε.Ε. και των ΗΠΑ, που θα έχουν ως αντικείμενο την προώθηση της συνεργασίας των διωκτικών αρχών και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.
- Η υιοθέτηση πρότυπων συμβατικών ρητρών που θα περιλαμβάνονται σε διμερείς συμφωνίες μεταξύ ευρωπαϊκών και τρίτων χωρών, οι οποίες θα προνοούν για τη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες στα πλαίσια προώθησης της συνεργασίας των διωκτικών αρχών και καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.
- Η εφαρμογή της Σύμβασης κατά του εγκλήματος μέσω του διαδικτύου (Cybercrime Convention).
- Η ανταλλαγή μεταξύ Αστυνομικών Αρχών πληροφοριών που αφορούν γενετικά προφίλ μέσω του συστήματος Interpol Gateway.
- Η εφαρμογή της Απόφασης Πλαίσιο 2008/615/ΔΕΥ (Απόφαση Prüm) σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος.

Στα πλαίσια συνεργασίας με την Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 (βλ. παράγραφο 8.3), οι Πρόεδροι των δύο Ομάδων Εργασίας υπέβαλαν από κοινού απόψεις για τα πιο πάνω θέματα στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8.8. Ομάδα για τη συντονισμένη εποπτεία του EURODAC (Eurodac Coordinated Supervision Group)

Η Ομάδα Εργασίας για τη συντονισμένη εποπτεία του Eurodac* συνεδριάζει τρεις φορές το χρόνο στις Βρυξέλλες υπό την προεδρία του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και σε αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Αρμοδιότητα της Ομάδας είναι ο συντονισμένος έλεγχος των προσωπικών δεδομένων αιτητών άσυλου που τυγχάνουν επεξεργασίας μέσω του συστήματος Eurodac.

Το σύστημα αυτό δημιουργήθηκε με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 2725/2000 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου, με σκοπό τον προσδιορισμό του κράτους-μέλους που είναι

* Το σύστημα Eurodac παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ταυτοποίησης των αιτούντων άσυλο, καθώς και των ατόμων που έχουν συλληφθεί για παράνομη διέλευση των εξωτερικών συνόρων της Κοινότητας. Μέσω της σύγκρισης των δακτυλικών αποτυπωμάτων, τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίσουν κατά πόσον ο αιτών άσυλο ή ο αλλοδαπός υπήκοος που βρίσκεται παράνομα στο έδαφός τους έχει ήδη υποβάλει αίτηση σε άλλο κράτος μέλος, ή εάν ο αιτών άσυλο έχει εισέλθει παράνομα στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου, ούτως ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία χορήγησης ασύλου.

Μέσω του συστήματος, τα κράτη-μέλη έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν άτομα που ζητούν άσυλο ή έχουν διαβεί τα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας με παράνομο τρόπο. Αντιπαραβάλλοντας τα δακτυλικά αποτυπώματα αιτητών τα οποία οι αρμόδιες αρχές αποστέλλουν/ καταχωρούν σε μια κεντρική βάση δεδομένων στο Λουξεμβούργο, τα κράτη-μέλη μπορούν να διαπιστώσουν εάν ο αιτητής ασύλου ή ο αλλοδαπός που ανακαλύπτεται να διαμένει παράνομα σε ένα κράτος-μέλος έχει ήδη υποβάλει αίτηση ασύλου σε άλλο κράτος-μέλος. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα να εξακριβώνεται αν κάποιος αλλοδαπός έχει ήδη υποβάλει αίτηση ασύλου σε άλλο κράτος-μέλος, ώστε να αποφεύγεται η "άγρα ασύλου" (asylum shopping) σε άλλα κράτη-μέλη ύστερα από την απόρριψη της αίτησης.

Κατά το 2009 οι εργασίες της Ομάδας για τη συντονισμένη εποπτεία του Eurodac εστιάστηκαν στις Προτάσεις για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2725/2000 για το Eurodac και του Κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 για το Dublinet.

8.9. Σεμινάριο στην Ευρωπαϊκή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (EIPA) στο Maastricht με θέμα "*Transparency and data protection: Cooperating or conflicting elements of good governance*"

Αντικείμενο του Σεμιναρίου, στο οποίο συμμετείχε λειτουργός του Γραφείου ήταν τα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001, ο οποίος ρυθμίζει το θέμα πρόσβασης πολιτών σε έγγραφα που παράγουν θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα από τα συμπεράσματα που εξήχθησαν ήταν η έλλειψη κοινοτικής νομοθεσίας, που να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν σε εθνικό επίπεδο την αρχή της διαφάνειας, με σκοπό να καθίστανται προσβάσιμα στο κοινό έγγραφα του δημοσίου, κάθε κράτους μέλους.

Η συμμετοχή στο Σεμινάριο κρίθηκε αναγκαία με σκοπό αφενός να ενημερωθούμε για την εφαρμογή του Κανονισμού αυτού και αφετέρου να επωφεληθούμε από τις εμπειρίες άλλων Κρατών Μελών, στα οποία υπάρχουν εθνικές νομοθεσίες που ρυθμίζουν σε εθνικό επίπεδο το θέμα πρόσβασης των πολιτών σε έγγραφα του δημοσίου.

Κατά καιρούς η Επίτροπος εξέφρασε την άποψη ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να τύχει ρύθμισης και στην Κύπρο με τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που να συνάδει και να συμπληρώνει τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες για το θέμα αυτό.

8.10. 25^η Συνάντηση της Επιτροπής T-PD

Η Επιτροπή T-PD είναι η Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Σύμβαση 108 «Προστασία του Ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων» του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Επιτροπή αυτή συνέρχεται μία φορά το χρόνο στο Στρασβούργο και εξετάζει, εγκρίνει και αποφαινεται για την έκδοση και δημοσιοποίηση εγγράφων σχετικών με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και γενικά την εφαρμογή της Σύμβασης 108 και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου 181 «αναφορικά με τη σύσταση αρχών ελέγχου και τη διασυννοριακή ροή προσωπικών δεδομένων». Κατά την πιο πάνω συνάντηση έγινε σχετική αναφορά στις χώρες οι οποίες υπέγραψαν και επικύρωσαν τη Σύμβαση 108 και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο. Να σημειωθεί ότι η Κύπρος έχει υπογράψει και κυρώσει τα πιο πάνω νομικά έγγραφα.

Τα πιο σημαντικά θέματα τα οποία συζητήθηκαν κατά τη συνάντηση ήταν:

(α) Υιοθετήθηκε το έγγραφο εργασίας της T-PD για τα επόμενα χρόνια.

(β) Συζητήθηκε εκτενώς το έγγραφο "Draft Recommendation on the Protection of Individuals with Regard to Automatic Processing of Personal Data in the Framework of Profiling".

Αναφορικά με το προσχέδιο της Σύστασης αυτής ενώ αρχικά σκοπός ήταν να εγκριθεί το εν λόγω έγγραφο από την Ολομέλεια με σκοπό την περαιτέρω προώθησή του από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή εν τέλει κάτι τέτοιο δεν έγινε κατορθωτό λόγω των διαφωνιών σε ουσιώδη ζητήματα της Σύστασης. Γι' αυτό μετατέθηκε η έγκρισή του για την 26^η Συνάντηση της Ολομέλειας περί το 2010. Η Σύσταση τροποποιήθηκε και αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής αφού μετά από απόφαση των μελών κατά πλειοψηφία η Σύσταση θα είναι εφαρμοστέα μόνο στον ιδιωτικό τομέα.

8.11. Συνέδριο Telestrategies ISS World Europe

Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στην Πράγα και τα κυρίως θέματα του ήταν η νόμιμη παρακολούθηση (Lawful Inteception, (LI)) των επικοινωνιών από τις δικτυικές αρχές και η διατήρηση δεδομένων (Data Retention (DR)), η οποία επιβάλλεται από την Οδηγία 2006/24/EK.

Στο συνέδριο παρουσιάστηκαν και επεξηγήθηκαν αρκετές τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με τις κυριότερες τεχνολογίες και πρωτόκολλα που χρησιμοποιούνται στις τηλεπικοινωνίες και στο Διαδίκτυο. Παρουσιάστηκαν, επίσης, αρκετές μέθοδοι για νόμιμη παρακολούθηση των επικοινωνιών από τις δικτυικές αρχές.

Στο συνέδριο συμμετείχαν αρκετές εταιρείες οι οποίες παρουσίασαν τον εξοπλισμό και τα συστήματα για νόμιμη παρακολούθηση και διατήρηση δεδομένων που παρέχουν προς τους παροχείς υπηρεσιών επικοινωνιών και διαδικτύου και προς τις δικτυικές αρχές.

Αρκετά προβλήματα που παρουσιάζονται με την εφαρμογή της Οδηγίας για διατήρηση δεδομένων οφείλονται στο γεγονός ότι αρκετοί παροχείς υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας δεν έχουν εγκαταστήσει εξειδικευμένο σύστημα για τη διατήρηση δεδομένων αλλά χρησιμοποιούν συστήματα που διαθέτουν για κοστολόγηση / χρέωση των πελατών τους κάνοντας λίγες τροποποιήσεις σε αυτά. Αυτά τα

συστήματα όμως δεν είναι ικανοποιητικά και δεν καταγράφουν όλες τις επικοινωνίες όπως προβλέπεται από την Οδηγία για τους εξής λόγους:

- Στα συστήματα καταγράφονται μόνο οι εξερχόμενες κλήσεις (για σκοπούς χρέωσης των πελατών τους) και δεν καταγράφονται οι εισερχόμενες κλήσεις.
- Δεν καταγράφονται οι μη επιτυχείς κλήσεις (οι οποίες δεν απαντήθηκαν).
- Δεν καταγράφονται οι επικοινωνίες που γίνονται με κάρτες προπληρωμένης τηλεφωνίας.
- Στην περίπτωση του διαδικτύου τα συστήματα χρέωσης των περισσότερων παροχών δεν διατηρούν πολλά στοιχεία λόγω του ότι η χρέωση είναι σταθερή ανεξάρτητα από τον όγκο δεδομένων ή το χρόνο σύνδεσης.

Οι παροχείς τηλεπικοινωνιών και διαδικτύου αντιμετωπίζουν προβλήματα ως προς την εφαρμογή της Οδηγίας:

- Πολλοί παροχείς διαθέτουν ξεχωριστά συστήματα και βάσεις δεδομένων και έτσι είναι πολύ δύσκολη και χρονοβόρα η αναζήτηση συγκεκριμένων πληροφοριών που θα τους ζητηθούν από τις δικτυικές αρχές.
- Τα συστήματα που διαθέτουν πολλοί παροχείς είναι παρωχημένα και δεν παρέχουν επίπεδα πρόσβασης, αλλά μπορεί να έχει πρόσβαση όλο το προσωπικό της εταιρείας στα δεδομένα, καθώς, επίσης, δεν παρέχουν μέτρα για διακρίβωση ότι οι πληροφορίες που διατηρούνται δεν έχουν αλλοιωθεί από το προσωπικό της εταιρείας.
- Είναι πολύ δύσκολο για τους παροχείς να προβλέψουν την αύξηση του όγκου των δεδομένων που θα καταγράφονται στο μέλλον και λόγω της ταχύτατης αύξησης της χρήσης του διαδικτύου τα συστήματα που εφαρμόζουν συνήθως δεν είναι ικανοποιητικά μετά από ορισμένα χρόνια και δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν σε μεγάλο όγκο δεδομένων.